

1990. évi XCIII. törvény

az illetékekről¹

Az Országgyűlés az állami és társadalmi feladatokhoz való arányos hozzájárulás, valamint az önkormányzatok saját bevételi forrásának gyarapítása érdekében az illetékek alapvető szabályairól, továbbá az igazgatási és bírósági szolgáltatások díjának megállapításáról a következő törvényt alkotja.

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet

AZ ILLETÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG

Illeték- és díjfizetési kötelezettség

1. § Öröklés, ajándékozás és visszterhes vagyonátruházás esetén vagyonszerzési illetéket, az államigazgatási és bírósági eljárásért eljárási illetéket vagy az e törvényben meghatározott módon, de külön jogszabályban megállapított igazgatási, bírósági szolgáltatási díjat kell fizetni.

A törvény területi és személyi hatálya

2. § (1) Az öröklési illetékre vonatkozó rendelkezéseket a belföldön levő hagyatéokra minden esetben alkalmazni kell. Magyar állampolgár, illetve Magyarországon élő nem magyar állampolgár vagy belföldi székhelyű jogi személy által örökölt, külföldön levő ingóhagyatéokra, valamint a külföldi hagyatékba tartozó vagyoni értékű jogra abban az esetben kell alkalmazni, ha a hagyaték helye szerinti államban öröklési illetéket vagy ennek megfelelő adót nem kell fizetni. A külföldön történt illeték- vagy adófizetés tényének bizonyítása az örökös terheli. Külföldön levő ingatlanhagyatéokra az öröklési illetékre vonatkozó rendelkezések nem terjednek ki.

(2) Az ajándékozási és visszterhes vagyonátruházási illetékekre vonatkozó rendelkezéseket a belföldi ingatlanok, illetve az ezekhez kapcsolódó vagyoni értékű jogok tekintetében kell alkalmazni, kivéve, ha nemzetközi szerződés másként rendelkezik.

(3) Ingónak vagy ingóhoz kapcsolódó vagyoni értékű jognak jogügyleten alapuló szerzése esetében e törvényt akkor kell alkalmazni, ha az ingó átadása, illetve a vagyoni értékű jog megszerzése belföldön történt.

(4) E törvénynek az eljárási illetékekre vonatkozó rendelkezéseit természetes és jogi személyekre egyaránt alkalmazni kell, kivéve, ha nemzetközi szerződés másként rendelkezik.

Az illetékkötelezettség keletkezése

¹ A törvényt az Országgyűlés az 1990. december 10-ei ülésnapján fogadta el.

- 3. §** (1) Az öröklési illetékkötelezettség az örökhagyó halála napján keletkezik.
(2) Az ajándékozási illetékkötelezettség
a) ingatlan ajándékozása esetén az ajándékozási szerződés megkötése napján,
b) ingó, vagyoni értékű jog ajándékozása esetén a szerződésről kiállított okirat aláírása napján; ha a szerződésről csak külföldön állítottak ki okiratot, azon a napon, amelyen az illetékkötelezettséget megalapító esemény [2. § (3) bekezdés] bekövetkezett,
c) ha az ingó, a vagyoni értékű jog ajándékozásáról nem állítottak ki okiratot, a vagyonszerzéskor keletkezik.
(3) A visszterhes vagyonátruházási illetékkötelezettség
a) a szerződés megkötése napján,
b) árverési vétel esetében az árverés napján,
c) ingatlannak, ingónak, vagyoni értékű jognak bírósági, hatósági határozattal történő megszerzése esetén a határozat jogerőre emelkedése napján,
d) az a)-c) pontban nem említett esetekben a vagyonszerzéskor keletkezik.
(4) Az eljárási illetékkötelezettség - az e törvény *mellékletének* (a továbbiakban: melléklet) XVII-XVIII. címében említett kivételekkel - az eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésekor keletkezik.
(5) A hatósági jóváhagyástól (engedélytől, hozzájárulástól, tudomásulvételtől) függő vagyonszerzési jogüggyel kapcsolatban az illetékkötelezettség a jóváhagyás - több hatósági jóváhagyás esetén az utolsó jóváhagyás - napján keletkezik. Ez irányadó akkor is, ha a szerződés érvényességéhez harmadik személy beleegyezése szükséges.
(6) A felfüggesztő vagy bontó feltételtől, illetőleg a kezdő határidő bekövetkezésétől függő szerződés esetén a vagyonszerzési illetékkötelezettség a szerződés hatályának beálltakor keletkezik.

Illetékmentesség

- 4. §** (1) Az illeték tárgyára vonatkozó mentesség (tárgyi illetékmentesség) esetén nem kell illetéket fizetni. Az illeték fizetésére egyébként kötelezett mentessége (személyes illetékmentesség) esetén az illetéket a mentes féltől nem lehet követelni.
(2) Személyes illetékmentesség esetén, ha van olyan illetékmentességben nem részesülő fél (ügyfél), aki az illeték megfizetésére kötelezhető, ez a teljes illetéket köteles megfizetni.
5. § (1) Teljes személyes illetékmentességben részesül:
a) a Magyar Állam,
b) a helyi önkormányzat,
c) a költségvetési szerv,
d) a társadalmi szervezet,
e) az egyház, egyházak szövetsége, egyházi intézmény,
f) az alapítvány,
g) a vízgazdálkodási társulat.
(2) Az (1) bekezdés c)-g) pontokban említett szervezetet az illetékmentesség csak abban az esetben illeti meg, ha a vagyonszerzést, illetőleg az eljárás megindítását megelőző naptári évben folytatott tevékenységéből származó jövedelme nem esett vállalkozási nyereségadó alá.
(3) Az illetékmentességnek a (2) bekezdésben meghatározott feltétele meglétéről a szervezet (alapítvány) vagyonszerzése esetén annak illetékkiszabás végett bejelentésekor, államigazgatási vagy bírósági eljárás esetén az eljárás megindításakor írásban köteles nyilatkozni. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a szervezet (alapítvány) - a vagyonszerzést, illetőleg az eljárás megindítását megelőző naptári évben folytatott gazdasági tevékenységéből származó jövedelme után, vagy ilyen tevékenység hiányában - a vállalkozási nyereségadó fizetésére nem volt kötelezett.

6. § (1) Nemzetközi szervezet, ennek tisztségviselői és családtagjaik, idegen állam, idegen állam magyarországi diplomáciai, konzuli és egyéb képviselője, ezek tagjai és családtagjaik illetékmentességére nézve nemzetközi szerződés, ennek hiányában a viszonyosság az irányadó.

(2) A viszonyosság kérdésében a pénzügyminiszternek a külügyminiszterrel egyetértésben kialakított állásfoglalása az irányadó.

MÁSODIK RÉSZ

A VAGYONSZERZÉSI ILLETÉKEK

II. fejezet

AZ ÖRÖKLÉSI ÉS AZ AJÁNDÉKOZÁSI ILLETÉK

7. § Az öröklési és az ajándékozási illeték tárgya a haláleset folytán, illetve az ajándékozással történt vagyonszerzés.

Az öröklési illeték tárgya

8. § (1) Az öröklési illeték tárgya: az örökség - ide értve a hasznélvezeti jog megváltását is -, a hagyomány, a meghagyás alapján történt vagyonszerzés, a kötelesrész szerzése, valamint a halál esetére szóló ajándékozás.

(2) Az örökhagyó rendelkezése folytán a hagyatékból harmadik személynek juttatott vagyontárgyat mint az örökhagyóról közvetlenül a harmadik személyre átszállott hagyományt kell illeték alá vonni. Az ilyen vagyontárgy értékét az örökség (hagyomány) illetékének alapjául szolgáló értékéből le kell vonni.

(3) A hagyatékhoz kell számítani az örökhagyóra szállott, de neki még át nem adott örökséget (hagyományt) is. Az örökhagyóra szállott örökség után ebben az esetben külön meg kell fizetni az öröklési illetéket az első és a további örökhagyó közötti rokonsági viszonynak megfelelően. Ezt az illetéket az örökösök örökrészeik arányában kötelesek megfizetni.

(4) Nem tárgya az öröklési illetéknek az ingatlannyilvántartásba bejegyzett olyan vagyoni értékű jog, amely a dolog tulajdonosának személyében beállott változásra (öröklésre) tekintet nélkül marad fenn.

Lemondás az öröklésről, az örökség visszautasítása

9. § (1) Az öröklésről való ingyenes lemondás esetén illetéket nem kell fizetni. Ha az öröklésről történő lemondás ellenérték fejében történt, az ellenérték alapulvételével kell az ajándékozási illetéket megfizetni.

(2) Nem kötelezhető öröklési illeték fizetésére az az örökös vagy hagyományos, aki az öröklés megnyíltá után az örökséget, illetőleg hagyományt visszautasítja (Ptk. 674. §).

Rendelkezés a megnyílt örökségről, hagyatéki osztályos egyezség

10. § (1) Annak a terhére, aki a megnyílt hagyatékából rá eső örökséget vagy egy részét a hagyaték tárgyalása során más örökösnek ingyen átengedi, az átengedett rész után öröklési illetéket kiszabni nem lehet. Az így átengedett örökséget vagy egy részét megszerző más örökös úgy fizeti az öröklési illetéket, mintha a hagyaték közvetlenül az örökgyőről szállt volna rá. Ha az átengedés visszteher fejében történik, az örökös terhére öröklési, az örökrészt megszerző terhére pedig visszterhes vagyónátruházási illetéket kell kiszabni.

(2) Ha az ingatlan hagyatékot vagy egy részét az azt terhelő adósság fejében az örökgyő hitelezője veszi át, az átvett rész után öröklési illetéket nem lehet kiszabni. Ilyen esetben a hagyatéki hitelező terhére visszterhes vagyónátruházási illetéket kell kiszabni; ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a hagyatéki hitelező egyben az örökgyő örököse is.

(3) Ha az örökösök a megnyílt örökségre nézve maguk között osztályos egyezséget kötnek, mindegyik csak a neki jutott örökrész értéke után járó öröklési illetéket köteles megfizetni. Az az örökös azonban, aki az osztály alapján a hagyatékából a törvény vagy végrendelet szerint ráesőnél nagyobb értékű örökrészt ellenszolgáltatás fejében kapott, az örökrészen felül átvett rész értéke után visszterhes vagyónátruházási, az az örökös pedig, aki a vagyontárgyat ellenszolgáltatás fejében átengedte, öröklési illetéket köteles fizetni.

Az ajándékozási illeték tárgya

11. § (1) Az ajándékozási illeték tárgya:

- a) ingatlan ajándékozása,
- b) ingó ajándékozása,
- c) vagyoni értékű jognak ingyenes alapítása, ilyen jognak vagy gyakorlásának ingyenes átengedése, továbbá az ilyen jogról ellenszolgáltatás nélkül történő lemondás.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt ajándékozás csak akkor esik ajándékozási illeték alá, ha arról okiratot állítottak ki, vagy ingó ajándékozása esetén okirat kiállítása ugyan nem történt, de az egy megajándékozottnak jutó ingó forgalmi értéke a 150 000 forintot meghaladja. Az ilyen ajándékozást az illetékhivatalhoz 30 napon belül be kell jelenteni. A bejelentésre a 91. § (3)-(4) bekezdése az irányadó.

(3) Nem tárgya az ajándékozási illetéknek a vagyoni értékű jog, ha azt az ajándékozó a maga javára tartja fenn, vagy ha az ingatlant az átruházást megelőzően már fennállott és az ingatlannyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű joggal terhelten ajándékozzák.

(4) Ha a bontó feltétel vagy véghatáridő bekövetkezésekor a dolog az ajándékozóra száll vissza, a visszaszállás után ajándékozási illetéket nem kell fizetni.

Az öröklési és az ajándékozási illeték mértéke

12. § (1) Az öröklési és ajándékozási illeték összegét az egy-egy örökösnek, hagyományosnak, illetőleg megajándékozottnak jutott örökség, illetőleg ajándék tiszta értéke alapulvételével a következő táblázatban foglalt kulcsok alkalmazásával kell kiszámítani:

Csoport	Illeték mérték %-ban
---------	----------------------------

I.	Az örökgyó, illetőleg az ajándékozó gyermeke, házastársa, szülője, valamint a háztartásában eltartott szülő nélküli unokája terhére. (Az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek a vér szerinti gyermekkel, az örökbefogadó, a mostoha- és a nevelőszülő a vér szerinti szülővel egy tekintet alá esik.)	5
II.	Az örökgyó, illetőleg az ajándékozó I. csoportba nem tartozó unokája, nagyszülője, testvére terhére	8
III.	Minden más örökös, illetve megajándékozott terhére	10

(2) Az örökgyó halálának időpontjában, illetőleg az ajándékozásakor fennálló állapot szerint kell megállapítani, hogy az örökös, illetőleg a megajándékozott az illeték mértéke szempontjából melyik csoportba tartozik.

(3) Gépjármű, pótkocsi öröklése és ajándékozása esetén az illeték mértéke azonos a gépjármű és pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illetékével (24. §).

Az öröklési és az ajándékozási illeték alapja

13. § (1) Az örökség és az ajándék tiszta értéke a megszerzett - illetékfizetési kötelezettség alá eső - vagyonnak a (2) bekezdésben foglaltak szerint csökkentett forgalmi értéke.

(2) A tiszta érték kiszámításánál a megszerzett vagyon forgalmi értékéből le kell vonni a hagyatékot terhelő tartozást (Ptk. 677. §), illetőleg az ajándékot terhelő adósság és az egyéb teher értékének egy-egy örökösre, illetőleg megajándékozottra eső részét. A hagyatéki terhekhez kell számítani a hagyatéki eljárás során kirendelt gondnok és végrendeleti végrehajtó tiszteletdíját is. A vagyoni értékű jogból álló terheket a 72. § szerint kell számításba venni. Ilyen esetben az illeték alapját a 15. § (4) bekezdése szerint kell megállapítani.

(3) Az adósság és más teher fennállását és összegét az örökös (hagyományos), illetőleg a megajándékozott köteles igazolni. Az örökgyó eltemettetésének szokásos költségei azonban bizonyítás nélkül is elfogadhatók.

(4) A megajándékozottnak az ajándékot terhelő adósság és egyéb terhek után - ide nem értve az ajándékot terhelő vagyoni értékű jogot - visszterhes vagyonátruházási illetéket kell fizetni.

(5) Ha a hagyatékban, ajándékban, gépjármű, illetőleg pótkocsi is van, ennek értékét az egyéb hagyaték, ajándék tiszta értékének kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni. A gépjárművet, pótkocsit terhelő hasznélvezeti jogot is a 15. § szerint kell számításba venni.

14. § A kötelesrész értékével a kiadásra kötelezett örökös örökrészének értékét csökkenteni kell. Az az örökös, aki a kötelesrészre jogosult követelését a hagyatékhoz nem tartozó készpénzzel vagy más ellenszolgáltatással elégíti ki, visszterhes vagyonátruházási, míg a kötelesrészre jogosult öröklési illetéket köteles fizetni.

A hasznélvezet, a használat öröklésének és ajándékozásának illetéke

15. § (1) Ha más személy öröklí a vagyon tulajdonjogát és más annak haszonélvezetét vagy használatát, a tulajdonjog örököse a haszonélvezetnek, használatnak a 72. § szerint számított értékével csökkentett forgalmi érték után, a haszonélvező, használó pedig az ugyanígy számított haszonélvezeti, használati érték után fizeti az öröklési illetéket.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az ajándékozó más személynek ajándékozta a vagyon tulajdonjogát, és más személy részére biztosítja ennek haszonélvezetét vagy használatát.

(3) A tulajdonszerzót terhelő illeték alapját az (1)-(2) bekezdésben meghatározott módon kell számítani akkor is, ha a haszonélvezet, illetőleg használat öröklése vagy ingyenes alapítása mentes az illeték alól, vagy nem tárgya az öröklési, ajándékozási illetékeknek.

(4) A haszonélvezet, illetőleg használat jogával terhelten átruházott (átszállt) vagy ilyen teher egyidejű alapításával megszerzett vagyon esetében a tulajdonszerzót terhelő illeték alapja a haszonélvezet, használat figyelembevétel nélkül megállapított forgalmi érték és a haszonélvezetnek, használatnak a 72. § szerint számított értéke közötti különbözet. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a vagyon tulajdonjogát annak haszonélvezője, használója szerzi meg.

Öröklési és ajándékozási illetékmentesség, kedvezmény

16. § (1) Mentés az öröklési illeték alól:

a) a hazai tudományos, művészeti, oktatási, közművelődési, közjóléti célra juttatott örökség (hagyomány);

b) az értékpapír és a takarékbetét öröklése;

c) az az örökség, amely után a fizetendő öröklési illeték az 1000 forintot nem haladja meg;

d) az egy örökösnek jutó ingóörökség 300 000 forint forgalmi értéket meg nem haladó része. Az értékhatár megállapításánál a más címen illetékmentes ingóságot, továbbá az örökhagyó gépjárművének, pótkocsijának értékét, ruházatát és a személyes használatra szolgáló szokásos mértékű vagyontárgyait figyelmen kívül kell hagyni;

e) lakástulajdon haszonélvezetének, használatának a túlélő házastárs általi öröklése;

f) az örökség, ha az örökhagyó kiskorú és a hagyatékát szülője - ide értve az örökbefogadó, a mostoha és a nevelőszülőt is - öröklí;

g) a lakóházépítésre alkalmas telektulajdonnak vagy az ilyen ingatlan tulajdoni hányadának, továbbá az ilyen ingatlanra vonatkozó vagyoni értékű jognak öröklése, ha az örökös vállalja, hogy a hagyaték jogerős átadásától számított négy éven belül felépíti a lakóházat.

(2) Az (1) bekezdés g) pontjában említett esetben lakóházépítési szándékaról az örökös a hagyaték tárgyalásakor vagy legkésőbb a jogerős hagyatékátadó végzés kézbesítését követő 30 napon belül az illetékhivatalnál nyilatkozhat. Az örökösnek a lakóház felépítését a használatbavételi engedéllyel kell igazolnia legkésőbb a határidő elteltét követő 15 napon belül az illetékhivatalnál. Az illetékhivatal a megállapított (kiszabott), de az illetékfizetés tekintetében felfüggesztett illetéket törli, ha az örökös az illetékmentesség megadásának feltételeit teljesítette.

(3) Ha az öröklés útján megszerzett képző-, ipar-, népművészeti alkotást, muzeális tárgyat, gyűjteményt vagy ennek egy részét az örökös az államnak vagy a helyi önkormányzatnak felajánlja, és a felajánlást elfogadják, az örökös mentesül a felajánlott ingóörökségre eső öröklési illeték alól. A teljes öröklési illeték alól mentesül az örökös, ha a felajánlott és elfogadott ingóörökség értéke eléri az ugyanabból a hagyatékból származó valamennyi örökségét terhelő illeték összegét.

(4) A kiskorú örökös az öröklési és a hagyatéki eljárási illetéket a nagykorúvá válásától számított két évig késedelmi pótlékmentesen fizetheti meg. E fizetési határidő lejárta előtt a tartozás annyiszor 20%, de legfeljebb 60% kedvezménnyel fizethető meg, ahány megkezdett naptári évvel korábban teljesítik azt.

(5) Lakástulajdon öröklése esetén az egyébként járó öröklési illeték felét kell megfizetni.

(6) Külterületi termőföld - zártkert kivételével - öröklése esetén az egyébként járó öröklési illeték felét kell megfizetni.

17. § (1) Kedvezmények és mentességek az ajándékozási illeték alól:

a) a hazai tudományos, művészeti, oktatási, közművelődési, közjóléti célra juttatott ajándék megszerzése és az ilyen célú közérdekű kötelezettségvállalás (alapítvány) alapján történő vagyonszerzés, továbbá jótékony célú közadakozásból származó vagyoni érték megszerzése;

b) a lakóházépítés céljára ajándékozott telektulajdon vagy az ilyen ingatlan tulajdoni hányada, ha az építkezést az ajándékozásról készült szerződés illetékkiszabásra történő bemutatásától számított 4 éven belül befejezik;

c) a b) pontban foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az ajándékozó az ingatlanán ingyenesen alapít vagyoni értékű jogot a lakóházépítés céljára;

d) az állami, a helyi önkormányzati tulajdonban álló házingatlan kezelői jogának ingyenes megszerzése;

e) a lakosság ellátását szolgáló közüzemi létesítmény és az ehhez tartozó földrészlet kezelői jogának az üzemeltető által történő ingyenes megszerzése;

f) az állami tulajdonban levő természetvédelmi terület kezelői jogának a természetvédelmi kezelő által történő megszerzése;

g) az értékpapír és a takarékbetét ingyenes megszerzése;

h) külterületi termőföld - zártkert kivételével - ajándékozása esetén az egyébként járó ajándékozási illeték felét kell megfizetni.

(2) Az (1) bekezdés b)-c) pontjában említett lakóház felépítését a megajándékozottnak a használatbavételi engedéllyel kell igazolnia legkésőbb a határidő elteltét követő 15 napon belül az illetékhivatalnál. Az illetékhivatal a megállapított (kiszabott), de az illetékfizetés tekintetében felfüggesztett illetéket törli, ha a megajándékozott az illetékmentesség megadásának feltételeit teljesítette.

III. fejezet

A VISSZTERHES VAGYONÁTRUHÁZÁSI ILLETÉK

Az illeték tárgya

18. § (1) Ingatlannak, valamint a (2) bekezdésben meghatározott ingónak és vagyoni értékű jognak visszteher mellett, továbbá öröklési vagy ajándékozási illeték alá nem eső, más módon történő megszerzése visszterhes vagyónátruházási illeték alá esik. Ezt a szabályt kell alkalmazni az öröklési szerződés alapján történő vagyonszerzésre is azzal, hogy az illetékkötelezettség keletkezésére a 3. § (1) bekezdése az irányadó.

(2) Az illetékfizetési kötelezettség a következő vagyoni értékű jogokra és ingókra terjed ki:

a) az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése, továbbá e jognak a megszüntetése folytán bekövetkező vagyonszerzés;

b) az ingatlanon fennálló haszonélvezet gyakorlásának átengedése;

c) ingónak hatósági árverésen történő megszerzése;

d) gépjármű, illetőleg pótkocsi tulajdonának, haszonélvezetének megszerzése.

(3) Nem tárgya a visszterhes vagyonátruházási illetéknek az ingatlan tulajdonosának az a vagyonszerzése, mely az ingatlanát terhelő hasznélvezeti jognak a jogosult halála, illetőleg - özvegyi jog esetén - új házasság kötése folytán történő megszűnésével következik be, ideértve a feltétel bekövetkezésétől függő vagy a meghatározott időre kikötött hasznélvezeti jognak a megszűnését a feltétel bekövetkeztével, illetve a meghatározott idő elteltével.

Az illeték általános mértéke

19. § (1) Visszterhes vagyonátruházás esetén az illeték általános mértéke - ha e törvény másként nem rendelkezik - a megszerzett vagyon forgalmi értékének 5%-a.

(2) Ingatlanok tulajdonjogának cseréje esetén az illeték alapja - a (3) bekezdésben, valamint a 21. § (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a nagyobb értékű ingatlan forgalmi értéke.

(3) Lakóházépítés célját szolgáló telektulajdonnak egyéb rendeltetésű ingatlan tulajdonjogával történő cseréje esetén az illeték alapja az egyéb rendeltetésű ingatlantulajdon forgalmi értéke.

(4) Tartási, életjáradéki vagy öröklési szerződés alapján történő vagyonszerzés esetén az illeték alapja a megszerzett vagyon forgalmi értéke.

*Hasznélvezet, használat esetén a visszterhes
vagyonátruházási illeték alapja*

20. § (1) A visszterhes vagyonszerzéssel egyidejűleg alapított hasznélvezet, használat esetében a tulajdonszerző a - 72. § szerint számított - hasznélvezet, használat értékével csökkentett forgalmi érték után fizeti a visszterhes vagyonátruházási illetéket, a hasznélvező, használó pedig a hasznélvezet, használat számított értéke után fizeti a szerzés jogcímének megfelelő vagyonszerzési illetéket.

(2) Ha az ingatlant az átruházását megelőzően már fennállott és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett hasznélvezettel, használattal terhelten idegenítik el, vagy az elidegenítés az átruházó hasznélvezetének vagy a használat jogának fenntartásával történik, ez esetben a hasznélvezet fennmaradása, illetve a használati jog megszerzése illetékmentes. A tulajdonszerző ilyenkor az (1) bekezdés szerint csökkentett forgalmi érték után fizeti a visszterhes vagyonátruházási illetéket. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha az ingatlan tulajdonjogát annak hasznélvezője, használója szerzi meg.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett esetekben a tulajdonszerzőt és a hasznélvezet, használat jogának szerzőjét terhelő illeték alapját a 15. § (4) bekezdésében meghatározott módon kell megállapítani.

*Lakástulajdon és a hozzá kapcsolódó jogok visszterhes
vagyonátruházási illetékének mértéke*

21. § (1) Lakástulajdon visszterhes megszerzésének illetéke a forgalmi érték 2%-a.

(2) Ha a lakástulajdon szerzője a vásárláskor szociálpolitikai kedvezményben részesül, ennek összegét - az (5) bekezdésben említett eset kivételével - a forgalmi értékből le kell vonni.

(3) Lakástulajdonok egymás közötti cseréje esetén az illeték alapja az elcserélt ingatlanok - terhekkal nem csökkentett - forgalmi értékének a különbözete.

(4) Kettőnél több lakás tulajdonjogának egymás közötti cseréje esetén az illeték alapja az elcserélt legnagyobb és legkisebb - terhekkal nem csökkentett - forgalmi értékű ingatlanok értékkülönbözete.

(5) Lakástulajdon vásárlása esetén, ha a vevő a másik lakástulajdonát a vásárlást megelőző, vagy azt követő egy éven belül eladja, az illeték alapja a vásárolt és az eladott lakástulajdon - terhekkal nem csökkentett - forgalmi értékének a különbözete. Ha a vevő egy éven belül több lakástulajdont értékesít, az illeték alapját képező értékkülönbözlet megállapításánál csak a lakás vételét közvetlenül megelőző vagy követő - számára kedvezőbb illetékalapot eredményező - elidegenítést kell figyelembe venni.

(6) Ha az (5) bekezdés szerint megállapított értékkülönbözlet nagyobb a vásárolt lakástulajdon forgalmi értékénél, az illeték alapja a vásárolt lakástulajdon forgalmi értéke.

(7) Az (5) bekezdésben említett adásvételnél a vevő a másik lakástulajdona eladását a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére alkalmas adásvételi szerződés másolatával vagy más megfelelő módon köteles igazolni.

(8) Lakástulajdonok egymás közötti cseréje, illetőleg az (5) bekezdésben említett adásvétele esetén, ha az elcserélt, illetőleg eladott lakástulajdont haszonélvezet, használat joga terhelte és a tulajdonszerzéssel egyidejűleg ugyanennek a jogosultnak a javára a tulajdonos a korábbival azonos jogot alapít, a jog szerzője a forgalmi értékek különbözete alapján számított vagyoni értékű jog értéke, a tulajdonos pedig e jog számított értékével csökkentett értékkülönbözlet után fizeti a visszterhes vagyonátruházási illetéket.

22. § (1) Lakástulajdonnak más rendeltetésű ingatlannal történő cseréje esetén az illeték alapja - a 19. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - az elcserélt ingatlanok közül a nagyobb értékű ingatlan forgalmi értéke.

(2) Lakástulajdonnak állami, helyi önkormányzati tulajdonban álló bérlakás bérleti joga megszerzése ellenében történő átruházása esetén a visszterhes vagyonátruházási illeték alapja a lakástulajdon forgalmi értékének 50%-a.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben meghatározott esetekben az illeték kulcsa 2%.

23. § Lakástulajdonhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzésének illetéke a 72. § szerint számított forgalmi érték 2%-a.

Gépjármű és pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illetékének mértéke

24. § (1) Gépjármű tulajdonjogának, haszonélvezetének a megszerzése esetén az illeték mértéke a gépjármű - gyártási évétől kezdődően naptári években számított - korától és hajtómotorjának hengerűrtartalmától függően:

ha a gépjármű		
3 évesnél fiatalabb	cm ³ -enként	6 forint,
3 év felett 6 évesig	cm ³ -enként	4 forint,
6 év felett	cm ³ -enként	3 forint.

(2) A pótkocsi tulajdonjogának, haszonélvezetének megszerzése esetén az illeték 1500 forint.

(3) A gépjármű tulajdonjogának meghatározott hányada megszerzése esetén - ideértve a haszonélvezeti jog szerzését is - a megszerzett tulajdoni hányadra arányosan eső illetéket kell fizetni.

(4) A pótkocsi tulajdonjogának meghatározott hányada megszerzése esetén - ideértve a haszonélvezeti jog szerzését is - a (3) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

Illeték közös tulajdon megszűntetése esetén

25. § (1) Ingatlan közös tulajdonának megszüntetése esetén vagyonszerzési illetéket akkor kell fizetni, ha a megosztás folytán valamelyik tulajdonostárs a korábbi tulajdoni hányadának megfelelő értéknél nagyobb értékhez jut. A vagyonszerzési illetéket az értékkülönbötet alapulvételével kell kiszabni.

(2) Házastársi vagyonközösség megszüntetése esetén az értékkülönbötet a közös vagyon értékének figyelembevételével kell megállapítani. Az értékkülönbötet után a vagyonszerzés jogcímének megfelelő vagyonszerzési illetéket kell fizetni. Ha valamelyik fél csak azért kap a közös vagyonból nagyobb részt, mert a közös tartozásból is többet vállalt át, és az átvállalt tartozás összege az értékkülönbötet kiegyenlíti, illeték kiszabásának nincs helye.

(3) Az élettársak közös tulajdonának megszüntetése esetén a közös tulajdonban való részesedésük arányára figyelemmel a (2) bekezdést kell alkalmazni.

Illetékmentességek, illetékkedvezmények

26. § (1) Mentés a visszterhes vagyonátruházási illeték alól:

a) a lakóházépítésre alkalmas telektulajdon vagy tulajdoni hányad szerzése, ha az építkezést a telektulajdon átruházásáról készült szerződés illetékkiszabásra történő bemutatásától számított négy éven belül befejezik. E rendelkezést kell alkalmazni vagyoni értékű jognak lakóházépítés céljára történő visszterhes megszerzése esetén is;

b) az állami, a helyi önkormányzati tulajdonban álló házingatlan kezelői jogának, illetőleg a helyi önkormányzat beruházásában épülő lakóépület és a hozzá tartozó földrészlet kezelői jogának a megszerzése;

c) az állami, a helyi önkormányzati tulajdonban álló helyi jelentőségű közcélú vízi létesítmények és tartozékaik kezelői jogának a megszerzése;

d) az állami tulajdonban lévő természetvédelmi terület kezelői jogának a természetvédelmi kezelő által történő megszerzése;

e) a lakás építésére, építtetésére és értékesítésére jogosult vállalkozó által épített, építtetett új lakásnak közvetlenül a lakosság részére történő első értékesítése;

f) újraértékesítés céljából ingatlan tulajdonjogának, illetőleg kezelői jogának a cégbejegyzés szerint ingatlan forgalmazására jogosult vállalkozó által történő megszerzése;

g) a közös gazdálkodás céljára a tag által bevitt ingatlan tulajdonjogának, illetőleg használati jogának megszerzése;

h) a gazdálkodó szerv szervezeti átalakulásával bekövetkező vagyonszerzés, ide értve a szövetkezetek egyesülésével, szövetkezet szétválásával, a szövetkezet tagsága egy részének más szövetkezetbe beolvadásával összefüggő vagyonszerzést is;

i) a társaság vagy a közös gazdálkodás egyéb formájának megszűnésekor a tagok között felosztott vagyonból az induló vagyon értékét meghaladó rész (felhalmozott vagyon);

j) a kisajátított vagy bányakárt szenvedett ingatlanért kapott csereingatlan szerzése vagy a kártalanítási összegből rá eső rész erejéig a kártalanítottnak az ingatlanvásárlása, ideértve az ilyen ingatlanra vonatkozó más személyt megillető jog megszűnéséért kapott kártalanítási összegből azonos jog megszerzését is;

k) a kisajátítás alapjául szolgáló közérdekű célra megvásárolt ingatlan vételárából történő ingatlanvásárlás, ide értve az ilyen ingatlanra vonatkozó más személyt megillető jog megszűnéséért a vételárból történő azonos jog vásárlását is;

l) új gépjármű és pótkocsi értékesítésre jogosult vállalkozótól első ízben történő megszerzése.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett lakóház felépítését a szerző félnek a használatbavételi engedéllyel kell igazolnia legkésőbb a határidő elteltét követő 15 napon belül az illetékhivatalnál. Az illetékhivatal a megállapított (kiszabott), de az illetékfizetés tekintetében felfüggesztett illetéket törli, ha a vagyonszerző az illetékmentesség megadásának feltételeit teljesítette.

(3) Ha az (1) bekezdés *j*) pontjában említett csereingatlan a kisajátítottnál értékeesebb, vagy ha a megszerzett ingatlan forgalmi értéke a kártalanítási összeget, illetőleg ennek a vevőre eső arányos részét meghaladja, az illetékmentesség a többletre nem terjed ki.

(4) Az (1) bekezdés *k*) pontjában említett vevő a kisajátítási eljárás lefolytatására jogosult szerv nyilatkozatával köteles igazolni, hogy helye lett volna kisajátításnak arra a célra, amelynek megvalósítása érdekében az ingatlant tőle megvásárolták.

(5) Külterületi termőföld - zártkert kivételével - visszterhes szerzése esetén az egyébként járó visszterhes vagyonátruházási illeték felét kell megfizetni.¹

IV. fejezet

A VAGYONSZERZÉSI ILLETÉK FIZETÉSÉRE KÖTELEZETTEK

27. § (1) A vagyonszerzési illetéket a szerző fél köteles megfizetni. Csere esetén az illeték megfizetéséért a szerződő felek egyetemlegesen felelősek. Ha azonban a szerző (szerződő) felek közül valamelyik a szerződésben az illeték megfizetését magára vállalja, az illetéket a behajthatatlanság igazolásáig, de legfeljebb két évig csak ettől a szerző (szerződő) féltől lehet követelni.

(2) Az illeték megfizetéséért felelősök körére egyebekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései az irányadók azzal az eltéréssel, hogy az öröklési illeték megfizetéséért az örökösök egyetemleges felelőssége nem állapítható meg.

HARMADIK RÉSZ

AZ ELJÁRÁSI ILLETÉKEK ÉS AZ IGAZGATÁSI, BÍRÓSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA

V. fejezet

AZ ÁLLAMIGAZGATÁSI ELJÁRÁSI ILLETÉKEK

Az illeték tárgya

28. § (1) Az államigazgatási eljárás cselekményért, valamint a külkereskedelmi áruforgalomban behozott vámáru után e törvényben megállapított illetéket kell fizetni.

(2) Az illetékkötelezettség akkor is fennáll, ha az ügyfél a kérelmet a hatáskörrel nem rendelkező szervhez nyújtja be, vagy ha az államigazgatási szerv a kérelmet elutasítja.

(3) Ha ugyanabban az ügyben kérelemre új eljárás indul, az illetéket ismét meg kell fizetni.

(4) Nem tárgya az államigazgatási eljárás illetéknek az olyan eljárás, amelyért a 67. §-ban említett módon megállapított díjat kell fizetni.

Az illeték mértéke

29. § (1) Az első fokú államigazgatási eljárásért - ha e törvény melléklete másként nem rendelkezik - 300 forint illetéket kell fizetni (általános tételű eljárás illeték).

¹ Helyesbítette: Magyar Közlöny 1991/4.

(2) Az első fokon eljáró államigazgatási hatóság határozata elleni fellebbezés illetéke - ha e törvény melléklete másként nem rendelkezik, és a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható - a fellebbezéssel érintett, vagy a fellebbezésben vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 50 forint, de legalább 600 forint. Ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 600 forint.

(3) Az ügy érdemében hozott államigazgatási határozat elleni felülvizsgálati kérelem illetéke a fellebbezés illetékének a kétszerese. Az olyan államigazgatási eljárásban, amelyben a fellebbezést jogszabály kizárja - ha a melléklet másként nem rendelkezik - az államigazgatási határozat ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem illetéke az első fokú eljárás illetékének a kétszerese. Az ismételt felülvizsgálati kérelem illetéke a felülvizsgálati kérelem illetékének a kétszerese.

(4) A melléklet az egyes államigazgatási eljárások külön illetékét az (1)-(3) bekezdésben foglaltaktól eltérően szabályozza. Ha a melléklet másként nem rendelkezik, egyebekben a törvény 30. §-36. §-ában foglaltak az irányadók.

(5) A mellékletben nem említett eljárási cselekmények illetékére az (1)-(3) bekezdésben foglaltak az irányadók.

Az eljárási illeték alapja

30. § (1) Az értékhez igazodó államigazgatási eljárási illeték alapja az eljárás tárgyának az eljárás megindítása időpontjában fennálló értéke.

(2) Az eljárás tárgyának, illetőleg az eljárás tárgya értékének megváltozása esetén, ha az eljárásért fizetett illetéknél több jár, a különbözetet meg kell fizetni.

(3) Nincs helye az illeték leszállításának vagy visszatérítésének, ha az illeték fizetésére kötelezett az eljárás tárgyát, illetőleg az eljárás tárgyának értékét úgy változtatja meg, hogy ennek folytán az érték csökken.

Az illeték fizetésére kötelezettek

31. § (1) Az államigazgatási eljárási illetéket az eljárás kezdeményezésekor az köteles megfizetni, aki az eljárás megindítását kéri. Az egyes államigazgatási eljárások külön illetéke tekintetében e törvény melléklete eltérően rendelkezhet.

(2) Ha több ügyfél ügyében indul egy államigazgatási eljárás, az ennek megindítását kérő ügyfelek egyetemlegesen felelősek az illeték megfizetéséért. Megszűnik az egyetemlegesség, ha az államigazgatási szerv mindegyik ügyfélre nézve külön határozatot hoz.

(3) Az első fokú államigazgatási eljárásban az egy beadványban előterjesztett több kérelem esetében az illetéket - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - csak egyszer, mégpedig annak a kérelemnek megfelelő mértékben kell megfizetni, mely után a legmagasabb illeték jár.

(4) Ha egy beadványban terjesztenek elő olyan kérelmeket, amelyeknek elbírálása más-más szerv hatáskörébe tartozik, az eljárási illetéket úgy kell megfizetni, mintha külön-külön kérelmet terjesztettek volna elő.

(5) Ha az eljárásban több ügyfél vesz részt és az eljárás jellege kizárja azt, hogy az egyes ügyfelekkel szemben különböző határozat keletkezzen, csak annyi illetéket kell fizetni, mint amennyi abban az esetben járna, ha az eljárás csak egy ügyfél ügyében folyna. Ellenkező esetben annyi illetéket kell fizetni, mint amennyi akkor járna, ha mindegyik ügyfél ügyében külön eljárás folyna.

(6) Ha a kérelem több határozat ellen irányul, az illetéket úgy kell fizetni, mintha minden határozat ellen külön-külön kezdeményezték volna az eljárást.

(7) A hiánypótlás végett visszaadott beadvány újbóli benyújtása esetén az illetéket még egyszer nem kell megfizetni.

A jogorvoslati eljárás illetékének visszatérítése

32. § (1) A jogorvoslati eljárásban megfizetett valamennyi illetéket az ügyfélnek vissza kell téríteni, ha az államigazgatási hatóság vagy a bíróság által felülvizsgált államigazgatási határozat vagy intézkedés az ügyfél hátrányára részben vagy egészben jogszabálysértőnek bizonyult.

(2) A visszatérítést hivatalból, a jogorvoslati eljárás során hozott határozatban kell elrendelni és azt – a visszatérítés foganatosítása végett – az ügyfél lakóhelye, illetőleg a bíróság székhelye szerint illetékes illetékhivatalnak kell megküldeni.

Illetékmentesség

33. § (1) Nem kötelezhető illeték fizetésére az, akit az államigazgatási hatóság külön jogszabály alapján költségmentességben részesített.

(2) Egyes alkotmányos jogok érvényesítése, illetőleg kötelezettségek teljesítése, valamint a társadalmi igazságosság előmozdítása érdekében a mellékletben és a külön jogszabályokban meghatározott illetékmentes eljárásokon felül tárgyuknál fogva illetékmentes eljárások:

1. a választással, valamint a népszavazással kapcsolatos törvényekből folyó jogok érvényesítésével, kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos eljárás;

2. a honvédelmi kötelezettséggel kapcsolatos eljárás;

3. a közérdekű bejelentés, javaslat és a panasz elbírálására irányuló eljárás;

4. a születéssel, a házasságkötéssel, az örökbefogadással, tartással, gondozással és a halálessel kapcsolatos eljárás, kivéve

a) a magyar állampolgár, illetőleg Magyarországon lakó hontalan külföldön történő házasságkötéséhez szükséges irat;

b) a nem magyar állampolgár Magyarországon történő házasságkötéséhez szükséges irat, továbbá

c) az anyakönyvi kivonat kiállítása;

5. az anyakönyvi kivonat kiállítása az alábbi esetekben illetékmentes, ha

a) a születés, a házasságkötés és a haláleset anyakönyvezését követően az érdekelt részére első ízben;

b) az intézeti vagy állami nevelt gyermek anyakönyvezéséhez;

c) az 1953. január 1-je előtti bejegyzésről a névmutató szerint illetékmentes kivonatot még nem adtak ki, és

ca) a születési anyakönyvből a bejegyzett személy, örökbefogadás esetén az örökbefogadó részére,

cb) a házassági anyakönyvből a házastárs részére,

cc) a halotti anyakönyvből a házastárs vagy a meghalt személy egyenesági rokona részére,

d) a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban 1957. június 20-án kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1957. évi 53. tvr. alapján folyó eljárás céljára

történik a kiállítása;

6. a gyámhatóság előtt kezdeményezett minden eljárás és az ilyen eljáráshoz szükséges irat;

7. az állami gondoskodás körén kívüli nevelőotthoni térítési díj megállapításához szükséges bizonyítvány;

8. a holtak nyilvánításra, illetőleg halál tényének megállapítására irányuló bírósági eljárás céljára szükséges irat;

9. a házasságon kívül született gyermek családi jogállásának bírósági rendezéséhez szükséges irat;

10. a bölcsődei, óvodai elhelyezéssel kapcsolatos eljárás és az ilyen eljáráshoz szükséges irat;

11. a tankötelezettséggel, valamint a középfokú és felsőoktatási intézménybe való felvétellel, a tanulmányokat folytatónak a tanulmányokkal, a tandíjjal, vizsgadíjjal és a tanulóotthoni, kollégiumi, diákotthoni, napközi otthoni elhelyezésükkel kapcsolatos eljárás, továbbá az iskolai és tanfolyami bizonyítvány, kivéve a bizonyítvány másolatát, másodlatát;

12. az ösztöndíj adományozásával, a külföldön folytatott iskolai tanulmányok beszámításával, a külföldi oktatási intézményben szerzett bizonyítvány, oklevél, illetőleg tudományos fokozat honosításával, továbbá a külföldi oktatási intézményben szerzett bizonyítvány, valamint oklevél elismerésével kapcsolatos eljárás;

13. a személyi igazolvány kiállításához szükséges irat;

14. a munkakönyv kiállításához, munkaviszony, szövetkezeti tagsági viszony létesítéséhez, igazolásához szükséges irat, kivéve az erkölcsi bizonyítvány kiadását;

15. foglalkoztatáspolitikai körébe tartozó juttatások (munkanélküli segély, járadék, átképzési támogatás stb.) igénybevitelével, nyugdíjazással kapcsolatos eljárások és az eljáráshoz szükséges iratok;

16. a kitüntetés adományozásával, viselésének engedélyezésével kapcsolatos eljárás;

17. az állampolgárok számára kötelezően elrendelt általános és egyéni betegség megelőzést szolgáló, továbbá hatósági eljárásokhoz kapcsolódó orvosi vizsgálatokról kiállított igazolások, orvosi bizonyítványok;

18. a szociálpolitikai feladatot ellátó szervnél vagy ilyen intézetnél, intézménynél szociális ügyben kezdeményezett minden eljárás;

19. a tartási, életjáradéki, öröklési szerződéssel kapcsolatban indított minden eljárás;

20. széles körben fenyegető veszély elhárítása céljából a tulajdonos vagy kezelő, használó helyett viselt költség megtérítésére irányuló eljárás;

21. az ellenőrzés, hitelesítés vagy hozzájárulás céljából - jogszabály rendelkezése alapján - iratra vezetett hivatalos záradék;

22. a költségmentesség feltételei fennállásának igazolásához kiállított irat;

23. az adóhatóságnál, továbbá vámigazgatási ügyben a vámhatóságnál kezdeményezett első fokú eljárás - ide értve más hatóság adó, adójellegű kötelezettség megállapításával kapcsolatos ilyen eljárását is - kivéve a méltányossági eljárást;

24. a kisajátítási, a földrendezési és a földfelajánlási eljárás és az ilyen eljáráshoz szükséges irat;

25. az állategészségügyi igazgatásban kezdeményezett eljárás;

26. a külön jogszabály előírása szerint kötelező bejelentés (lakcímváltozás stb.) és egyéb adatszolgáltatás;

27. a külkereskedelmi áruforgalomban áru kivitelének, átvitelének engedélyezésére irányuló eljárás, a melléklet XVIII. címének 5. pontjában meghatározott eljárás kivételével;

28. a devizahatósági eljárás, ha az eljárás tárgyának értéke az 1000 forintot nem haladja meg.

Az államigazgatási eljárási illeték fizetésének módja

34. § (1) Az államigazgatási eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton kell megfizetni, kivéve, ha jogszabály más fizetési módot ír elő vagy enged meg.

(2) Ha az ügyfél a kérelmet közvetlenül nyújtja be vagy terjeszti elő, de az illetéket nem fizette meg, őt az illeték megfizetésére azzal kell figyelmeztetni, hogy ha azt 8 napon belül nem fizeti meg, a 82. §-ban említett mulasztási bírságot is meg kell fizetnie.

(3) A beadvány postai úton történő előterjesztése esetén az ügyfelet az illetékfizetésre ugyancsak postai úton figyelmeztetni kell azzal, hogy ha az illetéket és a felhívás postaköltségét 8 napon belül a válaszlevelezőlapon nem fizeti meg, az illetéken és a felhívás költségén felül a 82. §-ban említett mulasztási bírságot is meg kell fizetnie. A felhívás kibocsátása, illetőleg az illetékfizetés elmulasztása - a melléklet XVII. címe alatt felsoroltak kivételével - az ügygel kapcsolatos érdemi eljárásnak nem akadály.

(4) A (2) bekezdés szerinti figyelmeztetés megtörténtét, illetőleg a (3) bekezdés szerinti felhívás elküldését az iraton fel kell jegyezni, illetőleg az ügyféllel igazoltatni kell.

(5) Ha az ügyfél a felhívásnak határidőben nem tesz eleget, az illetékhiányról leletet kell készíteni. A lelet alapján az illetéket, a felhívás költségét és a mulasztási bírságot az illetékes illetékhivatal (96. §) írja elő.

35. § (1) Belföldi székhelyű államigazgatási szerv a külföldi célra kért, tényt bizonyító, adatot rögzítő vagy egyéb tartalmú iratot az illeték megfizetése nélkül köteles kiállítani és a fizetendő illeték összegét

a) ha az irat szabályszerű továbbítása külföldre diplomáciai úton történik, az irat megküldésével egyidejűleg a külügyminiszterrel közölni,

b) minden más esetben - ha jogszabály másként nem rendelkezik - lelet útján az illetékes illetékhivatallal (96. §) közölni. Az ilyen illetékhiány után mulasztási bírság nem szabható ki.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett esetben az iratokat a külügyminiszter azzal küldi meg a külképviseleti szervnek, hogy az illetéket az irat kézbesítése előtt szedje be, és a beszedett összeget a külügyminiszteri ügyszámra hivatkozással a konzuli díj naplóban számolja el.

36. § A vagyonszerzési illeték alá eső ügyben az ingatlan-nyilvántartási eljárás illetékét a vagyonszerzési illetékekkel együtt kiszabás alapján pénzzel kell megfizetni.

VI. fejezet

A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSI ILLETÉKEK

Az illetékek tárgya

37. § (1) A bírósági eljárásért e törvényben megállapított illetéket kell fizetni.

(2) Nem tárgya a bírósági eljárási illetéknek az olyan bírósági eljárási cselekmény (szolgáltatás), amelyért a 67. §-ban említett módon megállapított díjat kell fizetni.

A polgári peres és nemperes eljárások illetékének általános mértéke

38. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a polgári eljárás illetéke az eljárás tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értéke után

a) peres eljárásban 6%, de legalább 600 forint, legfeljebb 300 000 forint,

b) fizetési meghagyásos eljárásban 3%, de legalább 300 forint, legfeljebb 150 000 forint,

c) a bírósági meghagyás elleni ellentmondás esetén 3%, de legalább 300 forint, legfeljebb 150 000 forint,

d) egyezségi kísérletre történő idézés iránti kérelem és szóbeli kereset azonnali tárgyalása iránti kérelem esetén 1%, de legalább 200 forint, legfeljebb 5000 forint,

e) a végrehajtási eljárásban 3%, de legalább 300 forint, legfeljebb 150 000 forint,

f) egyéb nemperes eljárásokban az eljárás tárgya értékének 3%-a, de legalább 300 forint, legfeljebb 50 000 forint.

(2) Ha az (1) bekezdés *b)* pontjában említett eljárás perré alakult, illetve a *d)* pontban említett eljárás az első tárgyaláson érdemben nem fejeződik be, az illetéket az *a)* pont szerinti mértékre kell kiegészíteni.

(3) Ha az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg - és e törvény tételes illetéket nem határoz meg -, az illeték alapja

a) a helyi bíróságnál indult eljárásban 100 000 forint,

b) a Fővárosi Bíróságnál és a megyei bíróságnál indult eljárásban 200 000 forint.

Az illeték alapja

39. § (1) Ha a fél egy eljárásban egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényeit érvényesíti, az eljárás tárgya értékének megállapításakor - a járulékok figyelmen kívül hagyásával - az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni.

(2) Vagylagos kérelmek esetében az illetéket csak egyszer, annak a kérelemnek megfelelő mértékben kell megfizetni, amely után a legmagasabb illeték jár.

40. § (1) Ha a bíróság vagy a közjegyző (a továbbiakban együtt: bíróság) az eljárás tárgyának értékét a fél által megjelölnél magasabb összegben állapítja meg, az illeték alapjának ezt kell tekinteni.

(2) Az eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása vagy annak utólag alacsonyabb összegben történt megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének - ha e törvény kivételt nem tesz - nincs helye. Ha az eljárás tárgyának értéke a fél nyilatkozata alapján emelkedik, a változtatást tartalmazó iraton le kell róni, illetve fel kell jegyezni azt a különbözetet, amely az eljárás megindításakor megfizetett, illetve figyelembe vett és a magasabb érték alapulvételével kiszámítható illeték között mutatkozik.

Egyes polgári eljárások tételes illetéke

41. § (1) A házassági bontóper előtti meghallgatás illetéke 1000 forint, a házassági bontóper illetéke 5000 forint, amelybe a bontóper előtti meghallgatás illetéke nem számítható bele.

(2) A házassági perben érvényesített lakáshasználat rendezése iránti igény, valamint az egyező akaratnyilvánításon alapuló bontóperben a házastársi közös vagyon megosztása iránti igény pertárgyának értékét az illeték megállapításánál nem lehet külön figyelembe venni. Ha a fél egyéb vagyoni jogi igényt érvényesít, ez után csak a házassági per illetékét meghaladó részt kell megfizetni.

(3) A birtokháborítás megszüntetése iránt indított per illetéke 2000 forint, ha a kereset kizárólag a visszahelyezésre vagy a birtokháborítás megszüntetésére irányul; ebbe az illetékbe az államigazgatási eljárásért fizetett általános tételű illetéket be kell számítani. Ha a perben kártérítést is követelnek, a 38. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti illetéknek csak a 2000 forintot meghaladó részét kell megfizetni.

(4) A (3) bekezdésben foglaltakat megfelelően kell alkalmazni a szomszédjogi perekre is.

(5) Az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke:

a) az adó-, illeték- vagy vámkötelezettséget megállapító határozat elleni kereset illetéke 2000 forint, amennyiben a határozatot a jogalap tekintetében támadják; egyébként az összecszerűséget támadó vagy a jogalapot és összecszerűséget egyaránt támadó kereset illetéke a 38. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján számítandó azzal, hogy az illeték legalább 2000 forint,

b) az egyéb államigazgatási határozat felülvizsgálata iránti peres, illetőleg nemperes eljárások illetéke 1000 forint.

(6) Ha az (5) bekezdésben felsorolt perekben a 38. § (1) bekezdésének *c)*-*e)* pontja szerinti eljárásra kerül sor, az ott meghatározott legkisebb illetéket kell fizetni.

(7) A társadalmi szervezet tagja által a társadalmi szervezet valamely szervének határozata ellen indított per illetéke 2000 forint.

42. § (1) A határozat jogerőre emelkedése után a részletekben való teljesítés vagy ennek módosítása, továbbá a kiszabott pénzbírság megfizetésére halasztás vagy részletfizetés engedélyezése iránt kezdeményezett eljárás illetéke 1%, de legalább 200 forint, legfeljebb 5000 forint.

(2) Az eljárás során kívüli lefolytatására irányuló kérelemért - munkaügyi eljárás kivételével - polgári perben és nemperes eljárásban 500 forint, cégeljárásban, gazdasági ügyekben 2000 forint illetéket kell fizetni, az alapeljárás illetékén felül.

(3) A 45. § (8) bekezdésében meghatározott eset kivételével a bíróság, valamint büntetőügyben a nyomozóhatóság által készített iratmásolat illetékére a melléklet IV. címében foglaltak az irányadóak.

A hagyatéki eljárás illetéke

43. § (1) A közjegyző által a hagyatékátadó végzéssel átadott, terhekkal nem csökkentett hagyatéki vagyon vagy tulajdoni igény értéke után 2%, de legalább 1000 forint, legfeljebb 50 000 forint eljárási illetéket kell fizetni. Több hagyaték együttes tárgyalása esetén az illetéket hagyatékanként külön kell megfizetni.

(2) Nem lehet a hagyatéki vagyon értékéhez hozzászámítani:

a) a hagyatékhoz nem tartozó és az eljárásban csak az osztályrabocsátással vagy betudással kapcsolatban számításba vett vagyontárgyak értékét;

b) annak a vagyonnak az értékét, amelyre az örökösök az örökhagyóval közösen szerző tulajdonos igényét elismerték;

c) az osztályos egyezségbe bevont idegen vagyontárgyak értékét.

(3) Az öröklési bizonyítvány kiállításáért, illetőleg ha a hagyatéki eljárást a felek kérelmére a hagyaték átadása előtt megszüntetik, 500 forint illetéket kell fizetni.

(4) A hagyatéki eljárás illetéke magában foglalja az átadott hagyatéki vagyonnak az ingatlannyilvántartásba történő bejegyzésével, valamint a hagyatékátadó végzés elleni jogorvoslattal kapcsolatos eljárás illetékét is.

44. § (1) A hagyatéki eljárás illetéke az örökösöket (hagyományosokat, hagyatéki hitelezőket) szerzésük arányában terheli.

(2) A hagyatéki eljárási illetéket - a 43. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - az illetékhivatal kiszabása alapján pénzzel kell megfizetni.

A közjegyzői eljárás illetéke

45. § (1) Ha az eljárás tárgyának értéke megállapítható, az eljárásért - a terhek figyelembevételével - megállapított érték után 1%, de legalább 500 forint, legfeljebb 20 000 forint illetéket kell fizetni.

(2) A házassági vagyoni jogi szerződés készítésének illetéke - az értéktől függetlenül - 5000 forint, illetve, ha a szerződés kizárólag a közös lakás használatát rendezi a házasság felbontása esetére 2000 forint.

(3) A váltóóvási eljárásért, az értékpapír és okirat megsemmisítési eljárásért az okirat értéke 1%-ának megfelelő, de legalább 500 forint, legfeljebb 5000 forint illetéket kell fizetni.

(4) Ha az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, illetőleg a közjegyző közreműködése nem értékelhető ügylet létrehozatalával kapcsolatos, vagy a közjegyző egyéb hivatalos cselekményt végez, és közreműködésének időtartama:

a) az egy órát nem haladja meg, 500 forint,

b) egy óránál több, de a két órát nem haladja meg, 800 forint,

c) a két órát meghaladja, 1000 forint illetéket kell fizetni.

(5) A közjegyzőnél kért előzetes bizonyítási eljárásért a 38. § (1) bekezdés f) pontjában megállapított illetéket kell fizetni.

(6) Névaláírás és címpéldány hitelesítéséért aláírásonként 100 forint, fordítások hitelesítéséért 150 forint illetéket kell fizetni.

(7) Minden egyéb eljárásért, cselekményért 100 forint illetéket kell fizetni.

(8) A közjegyzői okiratmásolatért, ennek hitelesítéséért, továbbá tanúsítvány kiállításáért a (7) bekezdésben megjelölt illetéken felül oldalanként 30 forint illetéket kell fizetni.

(9) Ha a közjegyző az eljárását vagy cselekményét a hivatali helyiségén kívül a fél kérelmében megjelölt helyszínen végzi, az egyébként megállapítható illetéken felül további 300 forint illetéket kell fizetni. Egy helyszínen végzett több eljárási cselekmény esetén ez az illeték csak egyszer követelhető.

46. § (1) A 43. § (3) bekezdésben, valamint a 45. §-ban megállapított eljárási illetéket a közjegyzőnél maradó iraton (feljegyzésen) vagy ennek hiányában az eljárás során létrejött iraton kell illetékbélyeggel megfizetni. Így kell eljárni akkor is, ha az eljárás befejezése bármely okból elmarad.

(2) Az illeték megfizetése előtt az eljárás során kiállított okiratot kiszolgáltatni, illetőleg a cselekményt foganatosítani nem szabad, kivéve, ha az eljárást hivatalból kell lefolytatni. Az eljárás befejezésének elmaradása, továbbá a hivatalból lefolytatott eljárás esetén az illetéket a fél a közjegyző felhívására köteles megfizetni, ellenkező esetben leletet kell készíteni (84-85. §).

(3) Ha az eljárás időtartamának az illeték összege szempontjából jelentősége van, az eljárás tényleges tartalmához hozzá kell számítani az annak előkészítéséhez, illetve az utazáshoz szükséges időt is.

A cégbírósági eljárás illetéke

47. § (1) A cég bejegyzésére irányuló eljárás illetéke a létesítő határozatban vagy társasági szerződésben megállapított induló vagyon értéke után

a) a jogi személy vagy ezek közös név alatt működő társulásai, társaságai esetén 2%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 90 000 forint;

b) egyéb cég esetén 2%, de legalább 2000 forint, legfeljebb 10 000 forint.

(2) Induló vagyonnal nem rendelkező cég bejegyzése esetén az illeték 3000 forint.

(3) Az induló vagyon, illetve a tőzrstőke vagy alaptőke felemelésével kapcsolatos cégeljárás esetén az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a fizetendő illeték összegének megállapításánál az az összeg irányadó, amellyel az induló vagyon, illetve tőzrstőke vagy alaptőke összegét felemelték.

(4) A cégbizonyítvány kiállításáért 1000 forint, a cégkivonat elkészítéséért 1500 forint illetéket kell fizetni.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben említett eljáráson kívül minden egyéb eljárásért - a kijavítás esetét ide nem értve - 1000 forint illetéket kell fizetni. A cég adataiban történt változás, módosítás bejegyzéséért az 1000 forint illetéket a változás, illetve módosítás száma szerint külön-külön kell számítani.

A jogorvoslatok illetéke a polgári eljárásban

48. § (1) Az ítélet elleni fellebbezés esetén:

a) az illeték a vitássá tett követelés vagy követelésrész értékének minden megkezdett 1000 forintja után 30 forint, de legalább 300 forint, legfeljebb 150 000 forint;

b) ha a fellebbezés házassági bontóperben hozott ítélet ellen irányul, az illeték 1000 forint; az ítélet vagyoni jogi rendelkezése elleni fellebbezés esetén - ide nem értve a lakáshasználatra vonatkozó vagyoni jogi rendelkezések elleni fellebbezést - az a) pontban foglaltak az irányadók;

c) ha a fellebbezés kizárólag birtokháborítással kapcsolatos - ide értve a szomszédjoggal kapcsolatos birtokháborítás esetét is - és az a) pont szerinti fellebbezési érték nem állapítható meg, az illeték 1000 forint;

d) a 41. § (5) és (7) bekezdésében felsorolt perek esetében a fellebbezés illetéke 1000 forint;

e) ha a fellebbezés kizárólag az ítélet indokolása ellen irányul, vagy egyébként meg nem határozható értékre vonatkozik, az illeték 500 forint.

(2) A csatlakozó fellebbezés illetéke 300 forint.

(3) Végzés elleni fellebbezés esetén:

a) a vitássá tett követelés vagy követelésrész minden megkezdett 1000 forintja után 25 forint, de legalább 200 forint, legfeljebb 50 000 forint illetéket kell fizetni;

b) ha a fellebbezés kizárólag az indokolás ellen irányul, vagy egyébként meg nem állapítható értékre vonatkozik, az illeték 200 forint.

(4) A cégbíróság határozata elleni fellebbezés illetékére a (3) bekezdésben foglalt rendelkezés az irányadó.

(5) A beavatkozó fellebbezésének illetékére a fél által benyújtott fellebbezés illetékének a szabályai az irányadók.

49. § Ha a fellebbezés csupán részletfizetés engedélyezésére, vagy részletfizetési kedvezmény módosítására irányul, 1%, de legalább 200 forint, legfeljebb 2000 forint illetéket kell fizetni.

50. § A perújítási eljárásban az e törvény szerinti illetéket kell fizetni, tekintet nélkül az alapeljárásban teljesített illetékfizetésre.

51. § Ha a másodfokú bíróság által elrendelt új eljárásban ismét fellebbezést nyújtanak be, az a fél, aki korábban a fellebbezés illetékét már egyszer megfizette, az illeték ismételt megfizetése alól mentesül, illetőleg a korábban lerótt fellebbezési eljárási illetéket az újabb fellebbezés illetékébe beszámíthatja.

A választottbírósi eljárás illetéke

52. § (1) Választottbírósi eljárásban az illeték az eljárás tárgya értékének 1%-a, de legalább 500 forint, legfeljebb 50 000 forint. Ha ez az érték nem állapítható meg, az illeték 1000 Ft.

(2) A választottbírósi ítélet vagy egyezség érvénytelenítése iránti eljárásban az illetéket a választottbírósi határozatban megállapított perérték alapján kell meghatározni.

(3) Ha választottbírósként a Magyar Gazdasági Kamara mellett működő Kamarai Választottbírósi vagy a Tőzsde mellett működő Értékpapírpiazi Választottbírósi jár el, az illetéket a megállapított költségekkel együtt kell megfizetni és azt az eljárás befejezésekor az eljáró választottbírósi utalja át a Fővárosi Illetékhatóságnak.

A büntetőeljárás illetéke

53. § (1) A kizárólag magánvád alapján folyó eljárásban a feljelentés vagy a perújítási kérelem illetéke 800 forint, a fellebbezés illetéke 1000 forint.

(2) Nem kell illetéket fizetni az eljárásnak abban a szakaszában, amelyben a vádat az ügyész képviseli.

(3) Nem tekinthető kizárólag magánvád alapján folytatottnak az eljárás, ha az ugyanannak a sértettnek a sérelmére elkövetett és egymással összefüggő olyan bűncselekmények miatt indult, amelyek miatt részben közvádnak, részben magánvádnak van helye.

(4) Ha több magánvádló egy beadványban tesz feljelentést, továbbá ha több magánvádlónak különálló ügyeit egyesítik, mindegyik magánvádló köteles az illetéket megfizetni. Ha ugyanannak a magánvádlónak több ügyét egyesítik, az egyesítéstől kezdve csak egyszer kell az illetéket megfizetni. Viszonvád esetén az illetéket mindkét vádra vonatkozóan külön kell megfizetni.

(5) Ha a magánvádló az illetéket felhívás ellenére sem fizette meg a bíróság leletet készít (84–85. §).

A polgári jogi igény érvényesítésének illetéke

54. § Ha a büntetőeljárás során polgári jogi igényt érvényesítenek, csupán az igény bejelentésére és a fellebbezésre kell ezen a címen illetéket fizetni. Erre az illetékre a polgári peres eljárásban megállapított illetékszabályokat kell alkalmazni. Ezt az illetéket a büntetőeljárás illetékén felül kell fizetni.

A büntetőeljárással kapcsolatos egyes kérelmek illetéke

55. § (1) Ha a kérelmet nem nyomban a tárgyalás befejeztével szóban vagy nem a büntetés, illetve intézkedés végrehajtása alatt terjesztették elő - ide nem értve a bírósági gazdasági hivatal fizetésre szóló felhívását - 500 forint illetéket kell fizetni a következő kérelmek benyújtása esetén:

a) a szabadságvesztés, javító-nevelő munka, szigorított javító-nevelő munka végrehajtásának megkezdésére irányuló halasztási kérelem, illetve félbeszakítása iránti kérelem;

b) pénzbüntetés vagy pénz-mellékbüntetés, az államot illető bűnügyi költség, az elkobzás alá eső érték vagy a vagyoni előny, valamint a nem szabálysértés miatt kiszabott pénzbírság megfizetésére irányuló halasztás vagy részletfizetés iránti kérelem.

(2) A kegyelmi, valamint a bírósági mentesítés iránti kérelem benyújtása esetén 500 forint illetéket kell fizetni, ha azt nem az elítélt vagy a védő nyújtotta be.

(3) Vagyoni jellegű joghátrány elengedése iránt az igazságügyminiszterhez előterjesztett kérelem illetéke az elengedni kért tartozás 1%-a, de legalább 100 forint, legfeljebb 1000 forint.

(4) Az (1)-(3) bekezdésében meghatározott illeték megfizetésére az 53. § (5) bekezdésének rendelkezését kell alkalmazni, ha a fél az illetéket felhívás ellenére sem fizeti meg.

Az illeték fizetésére kötelezettek

56. § (1) Az illetéket az eljárást kezdeményező fél az eljárás megindításakor köteles megfizetni, kivéve, ha az illeték megfizetéséről utólag kell határozni. Az utóbbi esetben az illetéket az viseli, akit a bíróság, illetőleg a 43. § (1) bekezdése esetén az illetékhivatal erre kötelez.

(2) Több kötelezett esetén - ha az érvényesített jog nem osztható meg, vagy az érdekeltség aránya egyébként nem állapítható meg - a kötelezettek egyetemlegesen, egyébként az érdekeltség arányában felelősek az illeték megfizetéséért.

(3) Ha az eljárást nem a jogosult, hanem ennek nevében és érdekében az arra feljogosított indítja, a kötelezettség azt terheli, akinek érdekében az eljárás indul.

Illetékmentesség

57. § (1) Nem kötelezhető illeték fizetésére az, aki a külön jogszabály szerint költségmentességet vagy e törvény szerint illetékmentességet élvez. A személyes illetékmentesség a fél jogutódjára nem terjed ki.

(2) Az illetékmentesség szabályai értelemszerűen irányadók a beavatkozóra is.

58. § Illetékmentes:

a) a holtak nyilvánítással és a halál tényének megállapításával kapcsolatos eljárás, ha az háborús események vagy természeti katasztrófa folytán következett be;

b) a költségmentesség vagy az illetékfeljegyzési jog tárgyában hozott határozat elleni fellebbezési eljárás;

c) a gazdálkodó szervezetek szerződési ügyeiben az eljárás, ha a szerződést a bíróság a megrendelő akarata ellenére nemzetgazdasági érdekből hozza létre, módosítja, tartja fenn, bontja fel vagy szünteti meg;

d) az eljárás, ha a bíróság az eljárást megindító beadványt érdemi tárgyalás kitűzése nélkül, hivatalból utasítja el;

e) a bontóperben a házasság vonatkozásában indított viszontkereset;

- f) a megszűnt cég törlése iránti kérelem;
- g) a választói névjegyzékkel kapcsolatos eljárás;
- h) a feltaláló, az újító, az ipari minta szerzője és a közreműködő által a találmánnyal, az újítással, az ipari mintával, know-how-val, illetőleg a közreműködési díjjal kapcsolatban indított polgári peres és nemperes eljárás;
- i) a gazdálkodó szervezet felszámolásával kapcsolatos eljárás;
- j) az 53. § (1) bekezdésében megjelölt eljárásban a terhelt és a védő fellebbezése és perújítási kérelme;
- k) az 55. § (2) bekezdésében említett kérelem, ha azt az elítélt vagy a védő nyújtotta be.

59. § (1) Illetékmentes a hagyatéki eljárás, ha a hagyaték tárgya csak az örökagyót megillető társadalombiztosítási ellátás.

(2) Ingóhagyaték vagy hagyatéki vagyonnak ingókból álló része után nem kell eljárási illetéket fizetni, ha

a) a hagyatékban gyámság (intézeti gyámság) alatt álló kiskorú cselekvőképességet kizáró gondnoksága alá helyezett vagy ismeretlen helyen távollévő személy, illetőleg méhmagzat érdekelt;

b) nincs ismert örökös;

c) az eljárás megindítását a gyámhatóság kérte.

(3) A 16. § (1) bekezdésének c)-f) pontja és (3) bekezdése szerinti öröklési illetékmentesség esetén a mentes rész után eljárási illetéket nem kell fizetni.

Mérsékelt illeték

60. § (1) A 38. § (1) bekezdésének a) pontjában, illetőleg a 41. § (3)-(5) és (7) bekezdésében, továbbá a 48. §-ban, valamint az 52. § (1) bekezdésében megjelölt illeték felét kell megfizetni, ha

a) a felperes keresetétől az alperes érdemi ellenkérelmének előterjesztése előtt eláll,

b) az alperes a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri, vagy azt az első tárgyalást megelőzően a keresetlevél kézhezvétele után kiegyenlítette, vagy - ha az ügy intézése tárgyaláson kívül történt - a követelést a védekezését tartalmazó előkészítő iratban elismerte,

c) a felek egyezsége kötötték,

d) a fellebbező fél visszavonta a fellebbezést.

(2) Ha a per szünetelés folytán szűnt meg, az (1) bekezdés az irányadó, azzal az eltéréssel, hogy az eljárást kezdeményező, mint az illeték fizetésére egyébként kötelezett kérelmére - indokolt esetben - a bíróság az egész illeték megfizetése alól is mentesítést adhat.

Illetékfeljegyzési jog

61. § (1) Akit illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

(2) Az illetékfeljegyzési jog szabályai a beavatkozókra is irányadóak.

62. § (1) Ha az illeték előzetes megfizetése a félnek jövedelmi és vagyoni viszonyaival arányban nem álló megterhelést jelentene, mentesíteni lehet az illeték előzetes megfizetése alól.

(2) Illetékfeljegyzési jog illeti meg az ügygondnokot és a gyámhatóság által kirendelt eseti gondnokot, valamint azt a felet, akinek érdekében az őt megillető igény érvényesítése céljából az ügyész, vagy az erre jogosult szervezet indított pert.

63. § (1) Az a fél, akinek eltartásáról szülője köteles gondoskodni, vagy aki házastársával együtt él, csak akkor részesíthető az illetékfeljegyzési jog kedvezményében, ha ennek a külön jogszabályban megállapított feltételei mind órá, mind pedig szülőjére, illetőleg házastársára nézve fennállnak.

(2) Nem részesíthető az illetékfeljegyzési jog kedvezményében a fél, ha perlekedése rosszhiszeműnek vagy már előre teljesen eredménytelennek látszik, úgyszintén akkor sem, ha mint engedményes lép fel, és valószínű, hogy az engedményezés az illetékfeljegyzési jog kedvezményével való perlés lehetővé tételét célozza.

(3) Külföldi részére az illetékfeljegyzési joggal járó perlés kedvezménye csak a Magyar Állam által kötött nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetében engedélyezhető. A viszonyosság kérdésében az igazságügyminiszter nyilatkozata irányadó.

(4) Nem lehet illetékfeljegyzési jogot engedélyezni:

a) a házassági bontóper előtti meghallgatás iránti kérelem és a házasság felbontására irányuló kereset esetén;

b) a cégeljárásban;

c) a hagyatéki és a közjegyzői eljárásban;

d) az 55. §-ban említett eljárásokban.

64. § (1) A feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélküli illetékfeljegyzési jog illeti meg:

a) az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban;

b) a személy életében, testi épségében vagy egészségében okozott, illetőleg az olyan kár megtérítése iránti igény esetén, amikor a személy élete, testi épsége vagy egészsége is veszélyeztetve volt;

c) a bűncselekményből, szabálysértésből származó kár megtérítése iránti igény esetén;

d) a lakásépítéssel kapcsolatos szavatossági perben;

e) a kisajátítási kártalanítás iránti perben;

f) a házassági perben, kivéve a házassági bontópert, valamint a házassági bontóperben és a házassági perben érvényesített vagyoni jogi igényt;

g) a névviselési jog megszüntetése iránti perben;

h) a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perben;

i) az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben;

j) a sajtóhelyreigazítási perben.

(2) Kisajátítási kártalanítási perben a kártalanításra jogosult fél csak akkor köteles a feljegyzett illetéket megfizetni, és ezt is csak az államigazgatási eljárásban megállapított kártalanítás és a fél által kért, de a bíróság által meg nem ítélt összeg közötti különbözet alapulvételeivel, ha a keresetet részben vagy egészben elutasították.

(3) Az (1) bekezdés b), c), e) és i) pontjában említett perek esetén, ha az összegszerűség megállapítása a bíróság mérlegelésétől függ, és a kereset nem volt nyilvánvalóan eltúlzott, a bíróság a fél illetékfizetésre való kötelezését részleges pervesztesége esetén mellőzheti.

A költségmentesség szabályainak alkalmazása

65. § Az illetékfeljegyzési jog engedélyezésére és megvonására, valamint az eljárás kezdeményezésekor meg nem fizetett illeték viselésére, nyilvántartására és a megfizetésével kapcsolatos bírósági intézkedésekre egyebekben a költségmentességről szóló jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

A bírósági eljárási illeték fizetésének módja

66. § (1) A bírósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton kell megfizetni, kivéve, ha jogszabály más fizetési módot is megenged, vagy ha annak viseléséről a bíróság az eljárást befejező határozatában dönt. Ez utóbbi esetben az illetéket a bíróság által megjelölt módon és határidőn belül pénzzel kell megfizetni.

(2) A végrehajtási eljárás megindítása iránti beadványnak a végrehajtás elrendelése iránti kérelmet, illetőleg a végrehajtási záradékkal ellátható okiratnak a közjegyzőnél történő bemutatását kell tekinteni. Ide kell érteni a pénzkövetelés biztosítására, illetőleg meghatározott dolog zárlatára irányuló kérelmet is.

(3) Ha az illeték megfizetését a kötelezett felhívás ellenére elmulasztotta, de a beadványt nem utasították el, a meg nem fizetett illetéket a mulasztási bírsággal együtt lelet alapján (84-85. §) az illetékhivatal (96. §) előírja.

VII. Fejezet

AZ IGAZGATÁSI ÉS BÍRÓSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA

67. § (1) Egyes államigazgatási eljárásokért, illetőleg egyes intézmények igazgatási jellegű szolgáltatásának igénybevételeért, továbbá egyes bírósági, közjegyzői eljárási cselekményekért (szolgáltatásokért) díjat kell fizetni.

(2) Azt, hogy mely eljárásért vagy szolgáltatásért kell díjat fizetni, továbbá a díj mértékét az érdekelt miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza. A lakosság széles körét érintő díjfizetési kötelezettséget csak törvény állapíthat meg.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak szerint megállapított díj magában foglalja az eljárás illetékét is.

(4) A díjat illetékbélyeggel vagy pénzzel kell megfizetni. Pénzfizetés esetén a díj beszedésére jogosult a megfizetett összeget a pénzügyminiszter által megjelölt számlára köteles átutalni.

(5) A díj késedelmes fizetése esetén a hátralékos összeg után járó késedelmi pótlék számítására az illeték késedelmes fizetésére megállapított szabályok az irányadók.

(6) A díj megállapítására - ide értve a jogorvoslat díjának és esetleges visszatérítésének szabályait is -, valamint a kezelésére vonatkozó részletes szabályokat az erről szóló törvény vagy az érdekelt miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben szabályozza.

NEGYEDIK RÉSZ

AZ ILLETÉK MEGÁLLAPÍTÁSA ÉS FIZETÉSE

VIII. fejezet

AZ ILLETÉK ALAPJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA

Az illeték alapjául szolgáló érték

68. § (1) A vagyonszerzési, továbbá a hagyatéki eljárási illeték alapjául szolgáló forgalmi érték megállapításánál az abban az időpontban fennálló forgalmi érték az irányadó, amikor a vagyonszerzést a közjegyző bejelenti, illetve a földhivatal a hozzá érkezett vagyonszerzési ügy iratait továbbítja az illetékhivatalnak illetékkiszabásra vagy erről az illetékhivatal más módon tudomást szerzett.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett esetekben a vagyonszerzési ügy iratainak illetékkiszabásra való bejelentése (továbbítása) államigazgatási szerv, bíróság vagy közjegyző bármilyen intézkedése, illetőleg mulasztása miatt az illetékkötelezettség keletkezését követő három hónapon túl történik, az illetékhivatal az illeték alapjául szolgáló forgalmi értéket a késedelmi pótléknak megfelelő mértékben, legfeljebb azonban 50%-kal mérsékeli. Ilyen esetben a bejelentéskori forgalmi értéket az illetékkötelezettség keletkezésétől a vagyonszerzési ügy iratainak bejelentése (továbbítása) napjáig terjedő időszak minden megkezdett naptári hónapjára számítva kell csökkenteni.

(3) Az eljárási illeték alapjának megállapításánál - az (1) bekezdésben említett kivétellel - az eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésekor fennálló forgalmi érték az irányadó.

Az illeték alapjául szolgáló érték bejelentése és megállapítása

69. § Az illeték alapjául szolgáló forgalmi értéket az illeték fizetésére kötelezett fél köteles bejelenteni a jogügylet vagy a hagyaték bejelentésekor, ha e kötelezettség őt terheli. Más esetben az illetékhivatal felhívására kitűzött határidő alatt kell a forgalmi értéket bejelenteni.

70. § (1) Ha a forgalmi értéket a felek nem tüntették fel, nem jelentették be, vagy a feltüntetett, illetőleg bejelentett érték az illetékhivatal megítélése szerint a forgalmi értéktől eltér, a forgalmi értéket az illetékhivatal állapítja meg. Ha az értéket ítélet állapította meg, azt az illetékhivatal nem bírálhatja felül.

(2) Az illetékhivatal a forgalmi értéket helyszíni szemle, összehasonlító értékadatok alapján, valamint az illeték fizetésére kötelezett nyilatkozata ismeretében - szükség esetén külső szakértő bevonásával - állapítja meg.

(3) Az illetékhivatal a forgalmi érték megállapítása érdekében az összehasonlító értékadatok közül a következőket köteles - más értékmeghatározókkal együtt - mérlegelni:

a) ingatlanszerzés esetében a település, nagyobb település esetén az egészről elhatárolható kisebb területi egység, külterület esetében a gazdaságilag összefüggő térség ingatlanforgalmának legalább 2 évet átfogó értékmeghatározóit; így különösen a folyamatában növekvő vagy csökkenő ingatlanforgalmat, vagy az ingatlanforgalom teljes hiányát, a település, illetőleg a térség ennek megfelelő vagy ettől eltérő értékadatait, továbbá az illetékkiszabás tárgyát képező ingatlanhoz térben és időben legközelebbi ingatlanszerzés olyan adatait, amely a forgalmi érték megállapításánál számításba vehető. Összehasonlítani elsősorban az azonos rendeltetésű ingatlanokat kell;

b) ingó szerzése esetén az azonos rendeltetésű ingódolog kereskedelmi, illetőleg piaci árát.

(4) A vagyoni értékű jog forgalmi értékének a 72. § alapján számított értéket kell tekinteni.

71. § (1) Az illeték alapját forintban kell megállapítani.

(2) Az idegen állam pénznemében megjelölt értéket forintra a Magyar Nemzeti Bank által jegyzett vételi árfolyamon kell átszámítani.

(3) A százalékos illeték alapjának kikerekítésénél - ha e törvény másként nem rendelkezik - az 50 forintnál kisebb maradékot figyelmen kívül kell hagyni, az 50 forintot vagy ennél nagyobb maradékot pedig 100 forintnak kell számítani.

A vagyoni értékű jogok értékének megállapítása

72. § (1) A vagyoni értékű jogok egyévi értékéül az ezzel terhelt dolog - terhekkel nem csökkentett - forgalmi értékének egyhuszad részét kell tekinteni.

(2) A meghatározott időre kikötött haszonélvezet, használat joga esetében a jog értéke az egyévi értéknek a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott életkor szerinti többszörösét, egyéb vagyoni értékű jog esetén pedig - ide értve a külföldiek ingatlanhasználati jogát is - a húszszorosát nem haladhatja meg.

(3) A bizonytalan időre terjedő vagyoni értékű jog esetében a jog értéke - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - az egyévi érték ötszöröse.

(4) Ha a vagyoni értékű jog valamely személy életének, házasságának vagy özvegyiségének idejére terjed, annak értékét az illető személy életkorához képest a következő módon kell megállapítani:

a) ha a vagyoni értékű jog jogosultja:

25 évesnél fiatalabb, az egyévi 12-szerese,
érték

25-44 éves, az egyévi érték 9-szerese,

45-59 éves, az egyévi érték 8-szorosa,

60-69 éves, az egyévi érték 6-szorosa,

70-74 éves, az egyévi érték 5-szöröse,

75-80 éves, az egyévi érték 4-szerese,

80 évesnél idősebb, az egyévi érték 3-szorosa;

b) ha a vagyoni értékű jog tartama mind a jogosult, mind a kötelezett élete, házassága vagy özvegyége idejétől függ, az a) pontban megállapított szorzók alkalmazásánál a két személy közül az idősebbnek az életkora az irányadó;

c) ha a vagyoni értékű jog tartama több egyidejűleg jogosult személy élettartamától függ, mégpedig oly módon, hogy a jogosultság a legelőször elhalt személy halálával megszűnik, az értékelésnél a legidősebb személy életkora az irányadó; ha pedig a jogosultság a legutóbb elhalt személy haláláig tart, a kiszámítás a legfiatalabb személy életkora szerint történik;

d) ha a vagyoni értékű jog tartama a házasság idejére terjed, a kiszámításnál az idősebb házastárs életkora az irányadó.

(5) Az időleges üdülőhasználati jog értéke: e jog egyévi értékének [72. § (1) bekezdés] annyiszor háromszázhatvanötöd része, ahány nap megszerzéséről szól a szerződés. Egyebekben a 72. § (2)-(3) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

IX. fejezet

AZ ILLETÉK MEGFIZETÉSE

Az illetékfizetés módja

73. § (1) Az illetéket bélyeges úrlappal, illetékbélyeggel vagy kiszabás alapján pénzzel kell megfizetni.

(2) A pénzügyminiszter indokolt esetben, egyedi elbírálás alapján az általános szabályoktól eltérő fizetési módot is engedélyezhet vagy elrendelhet.

(3) A bélyeges úrlap és illetékbélyeg előállításáról és forgalomba hozataláról a pénzügyminiszter gondoskodik.

74. § (1) Bélyeges úrlappal az illetékfizetés az úrlap kiállításával történik.

(2) Ha e törvény vagy melléklete másként nem rendelkezik, illetékbélyeggel kell megfizetni az eljárási illetéket. Az 1000 forintot meghaladó eljárási illeték az illetékhivatalnál kiszabás alapján pénzzel is megfizethető. Ebben az esetben az illetékköteles iratot, ennek egy másolatával az illetékes illetékhivatalhoz [95. § (4) bek.] kell benyújtani. Az illeték megfizetését az eredeti iraton igazolja az illetékhivatal.

(3) Az illetékbélyeggel fizetendő illetéket az eljárást kezdeményező iratra (jegyzőkönyvre) vagy ezek hiányában az eljárás során létrejött iratra kell felragasztani. A lerovandó eljárási illeték összegét kerekíteni kell oly módon, hogy az 5 forint alatti maradékot el kell hagyni, az 5 forintot és az azt meghaladó összeget pedig 10 forintnak kell számolni.

(4) Az eljárást kezdeményező iratra ragasztott illetékbélyeget az ügyfélnek átírnia vagy azon bármiféle megjelölést alkalmaznia nem szabad. A bélyeget az az eljáró hatóság értékteleníti felülbélyegezéssel, amelynél az eljárást kezdeményezték.

(5) A külképviseletnél, illetőleg ennek útján kezdeményezett magyar hatósági eljárás esetén az eljárás illetékét a konzuli díjakra vonatkozó külön jogszabályban meghatározott módon kell megfizetni.

Az illetékbélyeg értéktelenítése

75. § (1) Az iratra ragasztott illetékbélyeg akkor értékteleníthető, ha a bélyeg állapota kifogástalan. Ellenkező esetben a felülbélyegzést mellőzve - a megfelelő fizetésre vonatkozó felhívás eredménytelensége esetén - leletet (84-85. §) kell készíteni, amelyet a leletkészítés okának feltüntetésével az illetékhivatalnak kell megküldeni.

(2) Ha az illetékfizetés céljából az iratra felragasztott illetékbélyeg olyan mértékben csonka, hogy ez korábbi felhasználás lehetőségét nem zárja ki, vagy ha az illetékbélyeg egymástól elválasztott részeit illesztették össze, úgy kell tekinteni, mintha azon nem fizettek volna illetéket. Az ilyen bélyeg értékét sem beszámítani, sem visszatéríteni nem lehet.

(3) A felülbélyegzés napját is jelző hivatalos bélyegző lenyomatot az iratra felragasztott illetékbélyegekre mindegyikére akként kell ráütni, hogy a lenyomat fele - időpontot jelző bélyegzőnél az ezt feltüntető jelzés is - az illetékbélyeg egyik felére, másik fele pedig az irat papírára essék. Ilyen bélyegző hiányában az értéktelenítés tényét és ennek időpontját az illetékbélyegekre tintával kell rávezetni.

(4) Ha az illetéket az eljáró hatóság által kiszolgáltatott iraton kell leróni, a lerovásra kötelezett az illetékbélyeget az iratra történő felragasztás és értéktelenítés céljából köteles átadni.

Gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése

76. § A gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának, haszonélvezetének megszerzéséért járó illetéket pénzzel kell megfizetni. Az ilyen jog szerzését tanúsító okiratot - a 89. §-ban foglaltak kivételével - annak keltétől számított 15 napon belül a bekövetkezett jogváltozás átvezetésére illetékes rendőrkapitányságnál, illetőleg közlekedési hatóságnál kell bemutatni. Az illetéket a gépjármű, pótkocsi átírását megelőzően - a rendőrkapitányságnál (közlekedési hatóságnál) beszerzett átutalási postautalványon - az illetékhivatal számlájára kell befizetni.

Az illeték fizetése kiszabás alapján

77. § Kiszabás alapján pénzzel kell megfizetni

- a) a vagyonszerzési illetéket,
- b) e törvényben meghatározott esetben az eljárási illetéket,
- c) a bélyeges úrlappal vagy illetékbélyeggel megfizetni elmulasztott illetéket.

Fizetési meghagyás

78. § (1) A kiszabás alapján fizetendő illetékről - ideértve a mulasztási bírságot is - fizetési meghagyást (határozatot) kell kiadni. A fizetési meghagyás tartalmazza a kiszabott illeték összegének megállapításánál figyelembe vett adatokat és az alkalmazott jogszabályokat.

(2) Ha az illeték kiszabásakor a rendelkezésre álló adatok alapján az illeték alapja egyértelműen nem állapítható meg, az illetékhivatal a fizetési meghagyásban közli az ügyféllel, hogy a határozat módosításának az 1981. évi I. törvény 61. §-ának (3) bekezdése szerint van helye.

(3) A fizetési meghagyás (határozat) alapján fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő napon válik esedékessé. A megállapított illeték - ha e törvény alapján a fizetési meghagyás hosszabb határidőt nem állapít meg - a fizetési meghagyás (határozat) jogerőre emelkedésének napját követő 15 napon belül késedelmi pótlék mentesen fizethető meg.

Az illeték törlése és visszatérítése

79. § (1) A meg nem fizetett illeték törlésének, illetőleg a megfizetett illeték visszatérítésének - a jogorvoslati eljáráson kívül - csak e törvényben megállapított esetekben van helye.

(2) A meg nem fizetett illeték bármikor törölhető, a megfizetett illeték a megfizetést követő öt éven belül téríthető vissza.

(3) Ha a bíróság a vagyonszerzés időpontjára visszahatóan szünteti meg vagy korlátozza a vagyonszerzést, az illeték visszatérítését öt éven túl is - de legfeljebb a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül -, lehet kérni.

80. § (1) Azoktól az esetektől eltekintve, amelyekben az illetéket e törvény egyéb rendelkezése alapján kell törölni vagy visszatéríteni, a kiszabott, de még meg nem fizetett illeték törlésének, illetőleg a megfizetett illeték visszatérítésének - a fizetésre kötelezett vagy jogutódja kérelmére - a következő esetekben van helye:

a) ha az illeték jogerős megállapítása után olyan körülmény állott be, amely az örökség vagy hagyomány értékét az öröklés megnyíltának idejére visszaható módon csökkentti;

b) ha a jogügyletet a bíróság módosítja, átváltoztatja vagy megszünteti, illetőleg felbontja, s emiatt a jogügylet után kevesebb illeték jár, illetőleg illeték nem jár;

c) ha a jogügylettől a felek közös megegyezéssel, az eredeti állapot helyreállításával elállnak, és ezt ingatlan esetében a földhivatal határozatával, más esetben a közös megegyezésről szóló okirattal igazolják;

d) ha a vagyoni értékű jog valamely személy életének, házasságának vagy özvegyiségének idejére terjed, de e jogosultság a 72. § (4) bekezdésében megállapított szorzókkal vélelmezett évek felénél rövidebb idő elteltével megszűnik;

e) ha a jogügylet tárgya határozott időre kikötött vagyoni értékű jog, és az illetéket a 72. § (2) bekezdés szerint számított érték után szabták ki, de a jogosultság a figyelembe vett évek felének eltelte előtt szűnik meg;

f) ha az illetékfizetésre kötelezett számítási hiba vagy jogszabály téves értelmezése folytán a szabályszerű illetéknél többet fizetett;

g) ha az illetéket vagy az illetékalapot hibásan számították ki, vagy az illeték kiszabása nem a fizetésre kötelezett terhére történt, továbbá ismételt kiszabás esetén;

h) ha a bontó feltételtől függő jogügyletnél a feltétel bekövetkezik;

i) mindazokban a bírósági eljárásokban, ahol az eljárás illetékmentes, vagy az illeték mérséklésének van helye, de az illetéket megfizették, vagy nagyobb összegben fizették meg;

j) magánvádas eljárásban, ha a büntetőeljárás kegyelem folytán megszűnik.

(2) Az (1) bekezdés d)-e) pontjában meghatározott esetekben a vagyoni értékű jog tényleges ideje után számított illetéket meghaladó részt kell törölni, illetve visszatéríteni.

81. § (1) A fellebbezési eljárásban fizetett illetéket vissza kell téríteni, ha a fellebbezéssel is támadott bírósági határozatot igazolási kérelem folytán helyezték hatályon kívül.

(2) Az (1) bekezdésben és a 60. §-ban említett esetben a bíróság határozatát a székhelye szerinti illetékhivatalnak küldi meg.

Mulasztási bírság

82. § Az illeték fizetésére kötelezett terhére, ha az eljárás kezdeményezésekor fennálló eljárási illetékfizetési kötelezettségét - felhívás ellenére - egyáltalán nem vagy nem teljes mértékben vagy nem a megszabott határidőben teljesítette, továbbá a vagyonszerzéssel kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése esetén, a fizetendő illetéken felül, az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott mértékű, mulasztási bírságot kell fizetni.

Ellenőrzés

83. § (1) Az illetékhivatal az illetékekre vonatkozó jogszabályokban megállapított illetékkötelezettség teljesítését, valamint az illetékbélyeggel (bélyeges úrlappal) vagy illetékbevételi számlára pénzzel fizetendő díjak megfizetését rendszeresen ellenőrzi azoknál a magánszemélyeknél és jogi személyeknél, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknél, amelyek illeték- vagy díjköteles ügyekkel foglalkoznak.

(2) Az eljáró hatóság az illetékhivatal ellenőrzési feladatától függetlenül köteles vizsgálni, hogy a nála benyújtott vagy a hozzá került iraton az illeték vagy díj szabályszerű megfizetése megtörtént-e.

Lelet készítése

84. § (1) Ha az illetéket egyáltalán nem vagy nem szabályszerű időben, módon vagy mértékben fizették meg, illetőleg a vagyonszerzést illetékkiszabás végett nem jelentették be, leletet kell készíteni.

(2) Leletet kell készíteni akkor is, ha az illetékkal (díjjal) kapcsolatos mulasztást a pénzügyi ellenőrzés során állapították meg.

(3) Nem készíthető lelet, ha a vagyonszerzést az illeték kiszabása céljából a földhivatalnál vagy az illetékhivatalnál késedelmesen jelentették be.

85. § (1) A leletet az erre a célra rendszeresített űrlap felhasználásával kell elkészíteni. Ha illetékfizetésre való felhívásnak volt helye, ennek megtörténtét is fel kell tüntetni.

(2) Ha a lelet százalékos illeték alá eső vagyonszerzésre vagy eljárási cselekményre vonatkozik, az űrlapra az irat másolatát is rá kell vezetni, vagy az űrlaphoz az irat másolatát is csatolni kell.

(3) A leletezés megtörténtét a leletezett iraton fel kell tüntetni.

(4) A leletet esetleges mellékleteivel együtt az illetékes illetékhivatalnak [96. § (1) bekezdés] kell megküldeni az illeték kiszabása végett.

Elévülés

86. § Az illeték megállapításához, valamint az illeték behajtásához való jog elévülésére az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései az irányadóak.

Késedelmi pótlék

87. § (1) A fizetési meghagyásban (határozatban) vagy a bíróság határozata alapján az illetékhivatal által kiadott fizetési felhívásban megállapított határidőig meg nem fizetett illeték után az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint kell késedelmi pótléket fizetni.

(2) Ha a törvény 16. § (1) bekezdés *g)*, 17. § (1) bekezdés *b)*, és 26. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feltétel nem teljesül, a megállapított, de meg nem fizetett illetéket az eredeti esedékességtől (a határozat jogerőre emelkedését követő naptól) számított késedelmi pótlékkal megnövelt összegben kell megfizetni.

Az illeték biztosítása, behajtása, fizetési kedvezmények

88. § Az e törvényben külön nem szabályozott eljárási kérdésekre – így különösen az illeték megfizetéséért egyetemleges felelősség megállapítására, a tartozás megfizetésére, behajtására, részletfizetés vagy halasztás engedélyezésére, az illetéktartozás méltányosság címén történő részbeni vagy teljes elengedésére, illetőleg behajthatatlanság címén való törlésére – az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései irányadóak.

X. Fejezet

EGYES ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK

*A hagyaték (vagyonátszállás) bejelentése
a közjegyző által*

89. § (1) Ha a hagyatékot közjegyző adja át, az illetékkiszabás végett a közjegyző köteles bejelenteni az illetékhivatalnak.

(2) A hagyaték bejelentése céljából a közjegyző a teljes hatályú hagyatékátadó végzést a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül az illetékes illetékhivatalnak küldi meg. A végzéshez csatolni kell a hagyatéki leltár másolatát, a végrendelet, osztályos egyezség, illetőleg hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv hitelesített, teljes másolatát.

(3) Az (1)–(2) bekezdést kell alkalmazni a póthagyatéki eljárásban keletkezett hagyatékátadó végzés megküldésére is.

A hagyaték bejelentése az örökös által

90. § (1) Valamennyi örökös külön-külön köteles „hagyatéki kimutatás” nyomtatványon az örökhagyó halálától számított 90 napon belül, az örökhagyó utolsó belföldi lakóhelye szerint illetékes illetékhivatalnál az örökölt ingóságokról bevallást adni, vagy ugyanezen időn belül ezekre az ingókra a hagyatéki eljárás lefolytatását a közjegyzőnél kérni, ha ezekkel kapcsolatban a közjegyző a hagyatéki eljárást hivatalból megindítani nem köteles, valamint a 16. § (1) bekezdésének *b)* és *d)* pontja szerinti illetékmentesség feltételei nem állnak fenn.

Erre a kötelezettségre a halálesetet követő meghallgatás, illetve leltározás során meghallgatott örököst a leltározásra jogosult szerv figyelmeztetni köteles. A figyelmeztetés megtörténtét az eljárás során az iraton fel kell tüntetni.

(2) Ha a hagyatéki kimutatásban bejegyzett adatok a köztudomással vagy az illetékhivatal tudomásával ellentétesek, az illetékhivatal jogosult azokat felülvizsgálni és ezzel kapcsolatban ellenőrzést végezni. Erre az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései az irányadók.

(3) Ha a hagyatéki eljárást sem hivatalból, sem kérelemre nem kell megindítani, a közjegyző a hozzá betérjesztett hagyatéki kimutatást az illetékes illetékhivatalnak továbbítja.

Az ajándék és a visszterhes vagyonszerzés bejelentése

91. § (1) Az ingatlan tulajdonjogának valamint az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jognak a megszerzését (megszüntetését) tartalmazó szerződést (okiratot) a földhivatalhoz kell bejelenteni az ingatlan-nyilvántartást követő illetékkiszabásra. Az illetékkiszabás célját szolgáló bejelentést az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre irányuló kérelemmel kell teljesíteni. Ha az illeték fizetésére kötelezett a kérelmet a külön jogszabályban meghatározott 30 napon túl nyújtja be, vagy bejelentési kötelezettségét elmulasztja, e törvénynek a 82. §-ában említett mulasztási bírság megfizetésére kötelezhető.

(2) A vagyonszerzési illeték tárgyát képező, de ingatlannyilvántartási eljárást nem igénylő jogügyletet a szerződő felek - a 76. §-ban említett eset kivételével - közvetlenül az illetékhivatalnak (95. §) kötelesek bejelenteni. A bejelentést az illetékkötelezettség keletkezését követő 30 napon belül, a vagyonszerzést rögzítő irat eredeti és másolati példányának benyújtásával kell teljesíteni. Az ilyen másolatot az illetékhivatal illetékmentesen hitelesíti.

(3) Az okirat kiállítása nélkül is illetékköteles jogügyletet szóval is be lehet jelenteni. A szóbeli bejelentést írásba kell foglalni, és a bejelentés megtörténtéről az illetékhivatal (95. §) az ügyfélnek igazolást köteles adni.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben említett bejelentési kötelezettséget nem érinti az a körülmény, hogy a vagyonszerzés a jogszabály szerint illetékmentes.

92. § (1) A földhivatal az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről szóló határozatot, a bejegyzés alapjául szolgáló szerződést (okiratot) és ennek hiteles másolatát, valamint az illeték kiszabásához szükséges és rendelkezésére álló egyéb iratokat (együtt: vagyonszerzési ügy iratai) továbbítja az illetékhivatalnak, függetlenül attól, hogy a vagyonszerzés illetékköteles vagy illetékmentes.

(2) Ha a vagyonszerzés ingatlan-nyilvántartási bejegyzését a társasházként, illetőleg szövetkezeti házként létesített épület bejegyzéséig a földhivatalnak függőben kell tartania, a földhivatal - a bejegyzést kérő fél erről szóló értesítésével egyidejűleg - a bejegyzés alapjául szolgáló szerződés (okirat) hitelesített másolatát és az illeték kiszabásához szükséges egyéb iratokat megküldi az illetékhivatalnak.

A bélyeges úrlap és illetékbélyeg kicserélése, értékének visszatérítése

93. § (1) A megrongálódott vagy elrontott bélyeges úrlapot és illetékbélyeget, továbbá a tévesen felragasztott illetékbélyeget újjal kell kicserélni.

(2) A kicserélés bármelyik postahivatalnál, a bélyeges úrlap, az illetékbélyeg, illetőleg az illetékbélyeggel ellátott irat benyújtásával kérhető. A postahivatal az értékcikket bevonja, és az ügyfél kérelmének megfelelő, azonos értékű pénzügyi értékcikket szolgáltat ki.

(3) Ha az értékcikket a (2) bekezdésben megjelöltek - a 94. § (3) bekezdésében felsorolt ok miatt - nem cserélik ki, az ügyfél a kérelmével az illetékhivatalhoz fordulhat. Ilyen esetben a visszatérítés szabályait [94. § (2) bekezdés] kell alkalmazni.

94. § (1) A feleslegessé vált bélyeges úrlap és illetékbélyeg értékét az ügyfél részére vissza kell téríteni.

(2) A visszatérítés a bélyeges úrlap, az illetékbélyeg, illetőleg az illetékbélyeggel ellátott irat benyújtása mellett bármely illetékhivatalnál kérhető.

(3) Nincs helye kicserélésnek vagy visszatérítésnek, ha

a) alapos a gyanú, hogy a bélyeges úrlap vagy az illetékbélyeg hamisított, vagy azt már korábban használták;

b) az úrlap vagy az illetékbélyeg elválasztott részekből van összeillesztve, vagy olyan mértékben csonka, hogy a hiányzó részből korábbi használatra lehet következtetni, vagy nem a felbélyegzett teljes iratot, hanem ennek csak egy részét vagy az iratról elválasztott (eltávolított) illetékbélyeget nyújtották be.

(4) A (3) bekezdésben említett esetekben az úrlapot, illetőleg az illetékbélyeget - ha már felragasztották, az irattal együtt - elismervény ellenében vissza kell tartani, és szükség esetén a felelősségre vonást kezdeményezni kell.

Illetékesség az illeték kiszabására

95. § (1) Az öröklés után járó illeték kiszabására - ha a hagyatékot közjegyző tárgyalja - az az illetékhivatal illetékes, amelynek illetékességi területén a hagyatékot átadó közjegyző székhelye van. Ha a hagyatékot közjegyző nem tárgyalta, az örökhagyó utolsó belföldi állandó lakóhelye szerinti illetékhivatal illetékes. Ha a közjegyző székhelye két illetékhivatal közös székhelyén van, az az illetékhivatal illetékes, amelynek illetékességi területén az örökhagyó utolsó lakóhelye volt.

(2) Az ajándékozási és a visszterhes vagyónátruházási illeték kiszabására - ha a vagyonszerzés ingatlanra vagy ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogra irányul - az az illetékhivatal az illetékes, amelynek illetékességi területén az ingatlan van; ha a szerződés több illetékhivatal illetékességi területén fekvő ingatlanra vonatkozik, az az illetékhivatal, amelynek illetékességi területén a szerződésben első helyen megjelölt ingatlan fekszik.

(3) Ingó vagy ingatlanhoz nem kapcsolódó vagyoni értékű jog ajándékozása vagy visszterhes vagyónátruházási illeték alá eső megszerzése esetén illeték kiszabására az az illetékhivatal illetékes, amelynek illetékességi területén a szerződésben első helyen feltüntetett szerző fél lakik.

(4) A kiszabás alapján pénzzel fizethető eljárási illeték megállapítására - ha e törvény másként nem rendelkezik - az az illetékhivatal illetékes, amelynek illetékességi területén az eljáró hatóság székhelye vagy az illeték fizetésére kötelezett lakóhelye (székhelye) van.

96. § (1) Az illetékfizetés elmulasztása esetén készült lelet alapján az illetéket az az illetékhivatal szabja ki, amelynek illetékességi területén a fizetésre kötelezett, több fizetésre kötelezett esetében az, amelynek illetékességi területén az elsősorban fizetésre kötelezett, amennyiben ez külföldi, a soron következő belföldi lakik. Ha minden fizetésre kötelezett az ország területén kívül lakik, az illetéket az az illetékhivatal szabja ki, amelynek illetékességi területén a leletet készítő szerv székhelye van.

(2) Az érdekelt fél indokolt kérelmére vagy más okból a 95. §-ban, illetőleg az (1) bekezdésben megállapított illetékességtől eltérően a Pénzügyminisztérium az illeték kiszabására más illetékhivatalt is kijelölhet.

ÖTÖDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XI. Fejezet

HATÁLYBALÉPTETŐ, MÓDOSÍTÓ ÉS ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

Hatálybaléptető és átmeneti rendelkezések

97. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - 1991. január 1-jén lép hatályba. Rendelkezéseit a hatálybalépését követően illetékkiszabásra bejelentett vagy más módon az illetékhivatal tudomására jutott vagyonszerzési ügyekben, illetőleg kezdeményezett eljárások esetében kell alkalmazni.

(2) A melléklet XVIII. címének 5-7. pontjaiban foglaltak e törvény kihirdetésének napján lépnek hatályba. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően kezdeményezett exportengedélyezési eljárásokra kell alkalmazni.

(3) A törvény hatálybalépését megelőzően illetékkiszabásra bemutatott a 16. § (1) bekezdés *g)*, 17. § (1) bekezdés *b)* és 26. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott vagyonszerzésekre - a 87. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével - e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, ha az ott megállapított feltétel nem teljesül.

(4) E törvény hatálybalépése előtt esedékessé vált, vagy megfizetett iparjogvédelmi illetékekre a korábbi rendelkezések irányadóak azzal, hogy a szabadalmi fenntartási illetékeket a hatálybalépést követően már e törvény szerint kell megfizetni.

(5) E törvény nem érinti azokat a jogszabályokat, amelyek illetékmentességet állapítanak meg.

(6) Ahol valamely jogszabály államigazgatási eljárásért állapít meg illetékkötelezettséget, a továbbiakban e törvényben meghatározott általános tételű eljárási illetéket kell fizetni.

(7) A 67. § rendelkezései nem érintik az e törvény hatálybalépése előtt kiadott díjrendelkezéseket.

(8) Ha valamely jogszabály az 1986. évi I. törvényre, illetőleg az ezzel a törvénnyel hatályon kívül helyezett rendelkezésre hivatkozik, a továbbiakban ennek a törvénynek a megfelelő rendelkezését kell érteni, illetőleg alkalmazni.

98. § A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

- az illetékekről szóló 1986. évi I. törvény, kivéve a polgári perrendtartást módosító 63. §-ának rendelkezéseit;

- az illetékekről szóló 1986. évi I. törvényt módosító következő jogszabályok:

1986. évi IV. törvény 49-51. §-ai,

1987. évi IV. törvény 73. §-ának (3) bekezdése,

1988. évi XX. törvény,

1989. évi LII. törvény;

- az illetékekről szóló 1986. évi I. törvény végrehajtásáról rendelkező 9/1986. (IV. 11.) PM rendelet, valamint e rendeletet módosító következő jogszabályok:

42/1987. (IX. 1.) PM rendelet,

62/1987. (XII. 7.) PM rendelet 14. §-ának (2) bekezdése,

85/1987. (XII. 27.) PM rendelet,

10/1988. (IV. 1.) PM rendelet,

80/1988. (XII. 31.) PM rendelet,

49/1989. (XII. 28.) PM rendelet;

- magyar állampolgár Romániában fekvő ingatlanának román állampolgár Magyarországon fekvő ingatlanával történő elcserélésének illetékkedvezményéről szóló 245987/1948. (X. 10.) PM rendelet;

- a közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával kapcsolatos egyes díjakról szóló 26/1987. (XII. 30.) KM-BM együttes rendelet mellékletének 1., 2. és 4. pontja;

- a SZÖVOSZ és a felügyelete alá tartozó szövetkezeti szervek illetékátalányáról szóló 347-12/1952. (PK. 41.) PM utasítás;

- az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek keretében működő szakcsoportok illetékátalányáról szóló 136/1956. (PK. 16.) PM utasítás.

99. § A nemesfémtárgyakról és a fémjelzésről szóló 1965. évi 14. törvényerejű rendelet 5. §-ának címe, valamint az (1)-(2) bekezdésének rendelkezése a következők szerint módosul:

„IV. A fémjelzés díja

5. § (1) A nemesfémtárgyak fémjelzéséért fémjelzési díjat kell fizetni.

(2) A fémjelzési díj mértékét és befizetésének módját e törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló rendeletben a pénzügyminiszter az illetékekről szóló törvény 67. §-ában foglaltak alapján állapítja meg.”

Felhatalmazás

100. § Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter arra, hogy az illetékek kezelésének és könyvelésének szabályait rendelettel állapítsa meg, továbbá rendelettel gondoskodjon új illetékbélyeg forgalomba hozataláról, valamint a forgalomban lévő illetékbélyegek forgalomban tartásáról, illetőleg szükség szerint bélyeges űrlap forgalomba hozataláról.

Adó- és értékbizonyítvány

101. § (1) Ahol külön jogszabály az illetékkiszabás körébe nem tartozó adó- és értékbizonyítványról rendelkezik, az ingatlan fekvése szerint illetékes polgármesteri hivatal az ügyfél kérelmére vagy hatósági megkeresésre adó- és értékbizonyítványt köteles kiállítani, illetőleg megküldeni.

(2) Az adó- és értékbizonyítványnak az ingatlan és az ingatlanszerzők (tulajdonosok) adatait, az érték megállapításához szükséges adatokat, ezenfelül az ingatlan forgalmi értékét kell tartalmaznia. Fel kell tüntetni azt is, hogy az ingatlan értékének megállapítása milyen időpontra vonatkozólag történt.

Értelmező rendelkezések

102. § (1) E törvény alkalmazásában

a) vagyon:

az ingatlan, az ingó, a vagyoni értékű jog;

b) ingatlan:

a föld és a földdel alkotórészi kapcsolatban álló minden dolog;

c) ingó:

a fizetőeszköz, az értékpapír, valamint mindaz ami ingatlannak nem minősülő dolog;

d) vagyoni értékű jog:

a tartós földhasználat, a földhasználat, a haszonélvezet, a használat joga - ide értve a szövetkezeti háztulajdonra vonatkozó rendelkezések szerinti használati jogokat, továbbá a külföldiek ingatlanhasználati jogát is - a telki szolgálat, a kezelői jog;

e) forgalmi érték:

az a pénzben kifejezett érték, amely a vagyontárgy eladása esetén - az illetékkötelezettség keletkezésekor volt állapotában, a vagyontárgyat terhelő adósságok figyelembevétele nélkül - árként általában elérhető;

f) lakástulajdon:

lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott, vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan a hozzá tartozó földrészlettel. Nem minősül lakástulajdonnak a lakóépülethez tartozó földrészleten létesített, a lakás rendeltetésszerű használatához nem szükséges helyiség még akkor sem, ha az a lakóépülettel egybe épült (garázs, műhely, üzlet, gazdasági épület stb.);

g) értékpapír;

hitelviszonyt, illetve részesedési jogot megtestesítő, átruházható vagy örökölhető okirat;

h) takarékbetét:

az erről szóló jogszabály hatálya alá tartozó pénzmegtakarítási forma, ide értve a csekkszámra betétet, az átutalási betétszámlát, a belföldiek devizaszámláját és a külföldiek forintszámláját is;

i) gépjármű:

az olyan közúti szállító- vagy vontatóeszköz, ideértve a mezőgazdasági vontatót - az önjáró vagy vontatott munkagép, a lassú jármű és segédmotoros kerékpár kivételével -, amelyet beépített erőgép hajt és rendőrhatalósági nyilvántartásba vételét jogszabály írja elő;

j) pótkocsi:

az i) pont szerinti gépjárművel történő vontatásra készült jármű, teher- és sátras utánfutó, félpótkocsi, valamint lakópótkocsi, melynek a közlekedésben való részvételét - külön jogszabály - hatósági nyilvántartásba vételhez köti;

k) új gépjármű és pótkocsi:

amely a gyártást követően még nem vett részt közúti forgalomban.

(2) A 2. § (1) bekezdésében említett Magyarországon élő nem magyar állampolgárnak azt kell tekinteni, akinek állandó magyarországi tartózkodásra jogosító személyi igazolványa van, vagy a letelepedés előkészítése céljából magyarországi tartózkodási engedélyt kapott.

Melléklet a törvény 29. § (4) bekezdéséhez az egyes államigazgatási eljárások külön illetékéről

I. A szabálysértési eljárás illetéke

1. A becsületsértés és a magánlaksértés miatt indult szabálysértési eljárás illetéke 400 forint, a fellebbezés, illetőleg a kifogás illetéke 800 forint.

2. Az 1. pontban nem említett szabálysértési eljárás illetékmentes, kivéve a kedvezmény engedélyezésére irányuló eljárást, melyre a törvény (a továbbiakban: Tv.) 29. §-ában foglaltak az irányadók.¹

II. Az állampolgársággal kapcsolatos eljárás illetéke

1. A magyar állampolgársági bizonyítvány kiállítására irányuló eljárás illetéke 500 forint.

2. A honosítás, illetőleg visszahonosítás, valamint a magyar állampolgárságból történő elbocsátás illetéke 10 000 forint.

3. Magyar állampolgár vagy Magyarországon lakó hontalan külföldön történő házasságkötéséhez annak tanúsításaért, hogy a házasságkötésnek a magyar jog szerint nincs akadálya, 500 forint illetéket kell fizetni.

4. Nem magyar állampolgár Magyarországon történő házasságkötéséhez szükséges olyan igazolás alól felmentése, amely tanúsítja, hogy a házasságkötésnek a személyes joga szerint nincs akadálya, 600 forint illeték alá esik.

III. Jogszabályról és joggyakorlatról kiállított bizonyítvány illetéke

1. Az igazságügyminiszter által külföldi használatra az ország területén hatályban levő vagy hatályban volt jogszabályról kiállított bizonyítvány illetéke annyiszor 300 forint, ahány jogszabály szakaszból (§-ról) a bizonyítványt kiállították.

2. A joggyakorlatról kiállított 1. pontban említett bizonyítvány illetéke 500 forint.

IV. A másolat és kivonat illetéke

1. Az államigazgatási eljárásban készített hitelesített vagy hitelesítetlen másolat, illetőleg kivonat illetéke - ha e melléklet kivételt nem tesz - az első oldal után 30 forint, minden további megkezdett oldal után magyar nyelvű másolat esetében 20 forint, idegen nyelvű másolat esetében 30 forint. A nem hitelesített fénymásolat illetéke oldalanként 20 forint.

2. Az eredeti jegyzőkönyvvel egyidejűleg átütéssel készült jegyzőkönyv-másolat illetéke oldalanként 10 forint, de legalább 30 forint.

3. Az illetéket a másolat átvételekor az eredeti iraton illetékbélyeggel kell megfizetni.

4. Illetékmentes az a hitelesített vagy nem hitelesített másolat, amely illetékmentes eljáráshoz szükséges.

5. A már egyszer hitelesített másolatra, kivonatra vezetett olyan záradék, amely azt bizonyítja, hogy az eredeti iraton változás nem történt, vagy azt kiegészítik, 50 forint illeték alá esik.

V. A fordítás illetéke

1. Az eljáró hatóság által készített fordítás illetéke oldalanként 100 forint.

2. Illetékmentes: a tárgynál fogva illetékmentes eljáráshoz (Tv. 33. §) szükséges irat fordítása.

¹ Helyesbítette: Magyar Közlöny 1991/4.

VI. A hitelesítés illetéke

1. Az eljáró hatóság által végzett hitelesítés illetéke - ha jogszabály kivételt nem tesz -:

a) másolat, kivonat vagy fordítás első oldala után 50 forint, minden további megkezdett oldala után 20 forint;

b) iraton levő aláírás után aláírásonként 50 forint;

c) külföldi használatra szánt iraton levő aláírásnak valamely igazságügyi hatóság vezetője által történő hitelesítés esetében minden aláírás után 200 forint; az ilyen hitelesítésnek az igazságügyminiszter által történő felülhitelesítése, valamint aláírásnak a külügyminiszter által történő hitelesítése, felülhitelesítése 300 forint; ha a külügyminiszter a külföldön történő felhasználás céljából kiállított anyakönyvi kivonaton levő aláírást hitelesíti, 300 forint;

d) a Külügyminisztérium Konzuli Főosztálya által végzett felülhitelesítés, az igazságügyminiszter által hitelesített (felülhitelesített) iratok kivételével, okiratonként 300 forint.

2. Illetékmentes: a Tv. 91-92. §-ában említett irat hitelesítése.

3. Az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda által végzett hitelesítés illetéke oldalanként 50 forint. Ezt az illetéket kell fizetni a másolat, másolat és fénymásolat hitelesítéséért is.

VII. Az állami levéltár által készített másolat illetéke

1. Az állami levéltár által készített egyszerű vagy hiteles másolatért az alábbi illetéket kell fizetni:

a) az 1867. évi előtti időből származó iratról kiállított másolat után oldalanként 60 forintot, de legalább 100 forintot;

b) az 1867. évből vagy ennél későbbi időből származó iratról kiállított másolat után oldalanként 30 forintot, de legalább 50 forintot.

2. Az ügyfél által készített másolatnak és fénymásolatnak a levéltár által történő hitelesítéséért oldalanként 20 forint illetéket kell fizetni.

3. Az állami vagy felekezeti anyakönyvi másodpéldányokból anyakönyvi kivonat kiállítása esetében az 1. pont, illetőleg a 2. pont szerinti illetéket kell fizetni.

4. Állami levéltárban őrzött irat alapján kiállított, tény, körülményt igazoló irat kiadása iránt indított eljárásban az általános tételű eljárási illetéket (29. §) kell fizetni.

5. A külföldi célra kért másolatot illeték fizetése nélkül kell kiállítani. Egyebekben e Tv. 35. §-ának a külföldi célra kért irat illetékfizetési módjára vonatkozó szabályai szerint kell eljárni.

VIII. Az iskolai, tanfolyami bizonyítványmásolat, másodlat illetéke

Iskolai bizonyítvány - ide értve a felsőfokú oktatási intézmény által kiállított oklevelet is -, továbbá a tanfolyami bizonyítvány másolatának, másodlatának kiállításáért 400 forint illetéket kell fizetni.

IX. Az útlevél és egyéb útiokmány kiadásával, valamint a ki- és bevándorlással kapcsolatos eljárás illetéke

1. Az útlevél kiadásával, érvényességi idejének meghosszabbításával, valamint területi érvényességének kiterjesztésével kapcsolatos eljárás illetéke 1000 forint.

2. Rendszeres külföldre utazással járó munkakör ellátásához a munkáltató által a dolgozó részére kért második magánútlevél kiadásával, érvényességi idejének meghosszabbításával kapcsolatos eljárás illetéke 1000 forint.

3. A kishatárforgalomban szükséges egyszeri vagy többszöri határátlépési engedély, illetve kiutazási engedély illetéke 200 forint.

4. A kivándorlási szándék bejelentése alapján a kivándorlási jogosultság megállapítása céljából kezdeményezett eljárás illetéke 200 forint; a kivándorlásra jogosultság útlevélbe történő bejegyzésével kapcsolatos eljárás illetéke 800 forint.

5. A bevándorlás engedélyezése iránt kezdeményezett eljárás illetéke 1000 forint.

6. A bevándorolt külföldi részére állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárás illetéke 300 forint.

7. Az útlevelbe történő idegen nyelvű bejegyzésért - az 1-6. pontban meghatározott illetéken felül - 200 forint illetéket kell fizetni.

8. a) Az útlevelhatósági eljárásban benyújtott fellebbezés illetéke 400 forint;

b) A kivándorlást, a bevándorlást elutasító, továbbá a kivándorlási jogosultság bejegyzését, a bevándorlási engedélyt, illetve az állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolványt visszavonó határozat elleni fellebbezés illetéke 500 forint.

9. Illetékmentes:

a) a diplomata útlevel és a külügyi szolgálati útlevel, valamint az ilyen útlevel érvényességének a meghosszabbítása;

b) a határátlépési igazolvány;

c) a 18. életévét be nem töltött külföldi személy részére állandó tartózkodásra jogosító első személyi igazolvány.

X. Az anyakönyvi eljárás

A névváltoztatás iránti eljárás illetéke 500 forint. Az egy családhoz tartozó nagykorúak közös kérelme esetében az illetéket minden nagykorúnak külön-külön kell megfizetni.

XI. Igazgatásrendészeti eljárás

1. A 2. pontban említett kivétellel gépjármű forgalmi engedélyének kiállításával, pótlásával, másodlat kiadásával, illetőleg tulajdonjogot érintő korlátozásnak a forgalmi engedélybe történő bejegyzésével és nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárás illetéke 500 forint.

2. Az egy alkalomra szóló forgalmi engedély illetéke 200 forint.

XII. A hajórajstromozási eljárás illetéke

1. Új hajó rajstromozásakor, valamint a tulajdonjogban bekövetkezett változás bejegyzésekor az illeték alapja tengeri hajó esetén a bruttó regisztertonna, míg belvízi géphajó és gép nélküli hajó esetén a legnagyobb merüléshez tartozó vízkiszorítás után számított metrikus tonna.

Az illeték mértéke:

a) a tengeri hajó minden bruttó regisztertonnája után 400 forint;

b) a belvízi géphajó minden metrikus tonnája után 200 forint;

c) belvízi gép nélküli hajó minden metrikus tonnája után 50 forint.

Az a)-c) pontban foglalt illeték mértéke nem lehet kevesebb 4000 forintnál.

2. Az 1. pontban nem említett egyéb hajórajstromozási hatósági eljárás esetén az általános tételű eljárási illetéket kell megfizetni.

XIII. A vízügyi hatósági eljárás illetéke

1. Kérelemre indult eljárás illetéke:

a) elvi vízjogi engedély esetén 500 forint;

b) létesítési és üzemeltetési engedély esetén 1000 forint;

c) víziállás¹ létesítésének, használatbavételének, továbbá fennmaradásának vagy átalakításának engedélyezése esetén 500 forint;

d) egyéb kérelemre indult eljárás esetén 400 forint.

2. A fellebbezés illetéke:

a) az alapeljárás illetékének kétszerese;

b) első fokon hivatalból indult vagy folytatott eljárásban - ideértve a vízjogi kötelezettség megállapításával, vízi állás elbontásával, átalakításának elrendelésével kapcsolatos eljárásokat - hozott határozat elleni fellebbezés esetén 1000 forint;

c) szennyvízbírságot, illetve csatornabírságot megállapító határozat esetén a fellebbezéssel megtámadott bírságösszeg minden megkezdett 1000 forintja után 20 forint, de legalább 600 forint;

d) vízkészlethasználati díjat (pótdíjat, késedelmi pótlékot) megállapító határozat esetén a vitatott összeg 5%-a, de legalább 600 forint;

e) vízfogyasztási keretet megállapító határozat esetén a fellebbezés tárgyát képező havi vízmennyiség minden megkezdett köbmétere után 2 forint, de legalább 600 forint.

XIV. A környezetvédelmi, természetvédelmi hatósági eljárások illetéke

1 Helyesbítette: Magyar Közlöny 1991/4.

1. Az alapeljárás illetéke 500 forint.
2. A fellebbezés illetéke:
 - a) kérelemre indult eljárásban az alapeljárás illetékének kétszerese;
 - b) hivatalból indult vagy folytatott eljárásban hozott határozat elleni fellebbezés esetén 2000 forint;
 - c) veszélyes hulladék bírságot, zajbírságot, légszennyezési és természetvédelmi bírságot megállapító határozat esetén a fellebbezéssel megtámadott bírságösszeg minden megkezdett 1000 forintja után 20 forint, de legalább 600 forint.

XV. Az építéshatósági eljárás illetéke

1. Az építésügyi hatóságnál indított eljárásért, ha ez
 - a) területfelhasználási engedély kiadására irányul, egész és megkezdett hektáronként 500 forint;
 - b) telekalakítási engedélyre irányul
 - b/1. kettőnél több lakótelek kialakítása esetében telkenként 300 forint;
 - b/2. üdülőtelek kialakítása esetében telkenként 800 forint;
 - b/3. egyéb építési telek kialakítása esetében egész és megkezdett hektáronként 600 forint;
 - b/4. külterületi (zártkerti és zártkerten kívüli) földrészlet kialakítása esetében földrészletenként 500 forint;
 - c) használatbavételi engedélyre irányul, 500 forint;
 - d) fennmaradási engedélyre irányul, 1500 forint;
 - e) építési engedély kiadására irányul
 - e/1. elvi építési engedély, lakóépület melléképületei, valamint kerítés építése, felújítása, helyreállítása, átalakítása, bővítése, elmozdítása és lebontása esetében 400 forint;
 - e/2. az e/1. pontban nem említett, minden egyéb rendeltetésű épület építésének engedélyezésére irányul, 1000 forint illetéket kell fizetni.

2. Az 1. pont alá nem eső első fokú építésügyi hatósági eljárásért (engedély érvényének meghosszabbítása, közterületfoglalás stb.) 300 forint, építésrendészeti hatósági intézkedés kéréséért, valamint az építésügyi hatósági eljárásban igénybe vehető valamennyi fellebbezésért 600 forint illetéket kell fizetni.

3. Illetékmentes: a lakóház- (lakás-) építéssel kapcsolatos, az 1. pont b/1. alpontja alá nem eső telekalakítás, területfelhasználás, építési (elvi építési, felújítási, átalakítási, bővítési, elmozdítási, lebontási) és használatbavételi engedély iránti első fokú eljárás.

XVI. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás illetéke

1. Ingatlan tulajdonjog, illetőleg kezelői jog bejegyzésére irányuló eljárás illetéke 1000 forint.

2. A jelzálog bejegyzésére irányuló eljárás illetéke a jelzáloggal biztosított követelés értékének 5%-a, de legfeljebb 2000 forint. Jelzálogjog részleges átszállása esetén az egyes átszálló részjelzálogjogok értékét kell illetékalapul venni. A jelzálogjog törlésére irányuló eljárás illetéke 400 forint.

3. Az 1. és 2. pontban megjelöltektől különböző egyéb jogok és tények bejegyzésére vagy törlésére, illetőleg az ingatlan adataiban történt változás átvezetésére irányuló eljárás illetéke - ide értve az építéssel megszerzett épület (építmény) ingatlan-nyilvántartásba vételét is - 400 forint.

4. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről szóló határozat ellen benyújtott fellebbezés illetéke a fellebbezéssel érintett adat, jog, tény bejegyzésére irányuló alapeljárás illetékének a kétszerese.

5. Ha a fellebbezés a 4. pontban említett határozatban szereplő több adatot, jogot vagy tényt érint, a fellebbezés illetékét a megtámadott adatok, jogok, tények közül a magasabb illetékű után kell számítani.

6. Illetékmentes:

a) a magánszemély által épített lakástulajdon ingatlan-nyilvántartásba vétele, valamint a gazdálkodók által épített, épített és közvetlenül a lakosság részére értékesített új lakások tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése;

b) a kiskorú javára megállapított tartásdíj biztosítására szolgáló jelzálogjog bejegyzésére irányuló eljárás;

c) a jogosult nevének és lakcímének (székhelyének, üzemi központjának) bejelentése;

d) a pénzügyintézet - ide értve a takarékszövetkezetet is - által nyújtott kölcsönt biztosító jelzálogjog, valamint az ezzel összefüggő elidegenítési és terhelési tilalom ingatlan-nyilvántartási bejegyzése, illetőleg törlése iránti eljárás, ha az a pénzügyintézet kérelmére indul;

e) az olyan jog vagy tény törlésére irányuló kérelem, amelynek megszűnése az ingatlan-nyilvántartásból kétségtelenül megállapítható.

7. A tulajdoni lapról kiállított hiteles másolat első oldala után 100 forint, minden további megkezdett oldala után pedig 50 forint illetéket kell fizetni.

8. Ha a már kiadott hiteles másolatra a későbbi változást vezetik rá, a kiegészített rész oldalanként 50 forint illeték alá esik. Annak feltüntetéséért pedig, hogy változás nem következett be, 100 forint illetéket kell fizetni.

9. Ha egy földhivatalnál ugyanazon jogosult részére többféle jog vagy tény keletkezésének, módosulásának vagy megszüntetésének a bejegyzése vagy a bejegyzett ilyen jog vagy tény törlése egy eljárásban történik, azt az értéket kell az illeték alapjául venni, amely után a legmagasabb illeték jár.

XVII. Az iparjogvédelmi illetékek

1. A szabadalmi bejelentés illetéke teljes vizsgálat esetén 2000 forint, halasztott vizsgálat esetén 1000 forint; az utólagos vizsgálatra irányuló kérelem illetéke 1000 forint.

2. Az 1. pontban meghatározott bejelentési illeték az egy bejelentésbe foglalt második és további találmányok, illetőleg elsőbbségek után találmányonként, illetőleg elsőbbségenként 1000 forinttal emelkedik.

3. A szabadalmi fenntartási illeték összege:

a) az elsőtől az ötödik évig évente	6 000 forint,
b) a hatodiktól a tizedik évig évente	12 000 forint,
c) a tizenegyedikől a tizenötödik évig évente	18 000 forint,
d) a tizenhatodikól a huszadik évig évente	24 000 forint.

4. A szabadalmi leírás és rajz hatodik és további oldalai után az első évi fenntartási illeték oldalanként 150 forinttal emelkedik.

5. Az első évi fenntartási illeték a bejelentés napján, a további évekre szóló fenntartási illetékek pedig a bejelentés napjának évfordulóin előre esedékesek, és - a 6. pontban foglalt kivétellel - az esedékesség napjától számított hat hónap alatt fizethetők meg.

6. A szabadalmi bejelentés közzétételét megelőzően esedékessé vált fenntartási illetékek a közzététel napjától, titkos és a közzététel mellőzésével megadott szabadalom esetén a megadást megelőzően esedékessé vált fenntartási illeték pedig a szabadalmat megadó határozat kézbesítését követő naptól számított hat hónap alatt fizethetők meg.

7. A szabadalmi bejelentés megosztása esetén a megosztás után esedékessé váló fenntartási illetékeket kell külön-külön megfizetni.

8. A szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezése iránti kérelem esetén az adott évre szóló fenntartási illeték kétszeresét kell megfizetni.

9. A fenntartási illetékeket az Országos Találmányi Hivatal „Külön díjak letéti számla Budapest” megjelölésű MNB számlájára kell befizetni, az azonosítási adatok (a szabadalmi ügyszám, a közzétételi, illetőleg a lajstromszám) feltüntetésével.

10. A fenntartási illetékeket az esedékességet megelőzően is meg lehet fizetni; az esedékessé nem vált, valamint a szabadalmi oltalom megszűnése esetén az előírtnál kisebb összegben, illetőleg az újra érvénybe helyezési kérelem elutasítása esetén a 8. pont alapján befizetett szabadalmi fenntartási illetéket az Országos Találmányi Hivatal - kérelemre - visszatéríti.

11. Az ipari mintaoltalmi bejelentés illetéke 2000 forint, az ipari mintaoltalom meghosszabbítására irányuló kérelem illetéke pedig 3000 forint.

12. A védjegybejelentés és a védjegyoltalom megújítására irányuló kérelem illetéke 3000 forint, amely egynél több osztályba tartozó árujegyzék esetén minden további áruosztály után 1000 forinttal emelkedik.

13. Együttes védjegy esetén a 12. pontban meghatározott illetékek ötszörösét kell megfizetni.

14. A nemzetközi védjegyrajstromozási és megújítási kérelem, a nemzetközi védjegy átruházásának feljegyzésére irányuló kérelem, valamint a nemzetközi eredetmegjelölési bejelentés továbbításának illetéke 1000 forint; a nemzetközi védjeggyel kapcsolatos egyéb változás feljegyzésére irányuló kérelem továbbításának illetéke pedig 500 forint.

15. A szabadalmi és a mintaoltalmi bejelentés közzétételének halasztására, mellőzésére, illetőleg soron kívüli vizsgálatára irányuló kérelem illetéke 2000 forint.

16. A szabadalom és a mintaoltalom megsemmisítésére, a védjegy törlésére, a használat hiánya miatti megszűnés megállapítására és iparjogvédelmi ügyben a nemleges megállapításra irányuló kérelem illetéke 4000 forint.

17. Az oltalom megadására irányuló iparjogvédelmi ügyben a módosítási, valamint az ilyen és a 16. pontban meghatározott ügyekben a határidőhosszabbítási kérelem illetéke 400 forint.

18. Több találmány egy szabadalmi bejelentésbe foglalását, illetőleg több elsőbbség megállapítását eredményező módosítási kérelem illetéke a további találmányonként, illetőleg elsőbbségenként 1000 forint; a szabadalmi bejelentés megosztására irányuló kérelem illetéke a keletkező további bejelentésenként a halasztott vizsgálat esetén a közzétételig 1000 forint, teljes és utólagos vizsgálat esetén 2000 forint.

19. Az iparjogvédelmi ügyekben a jogutódlás és hasznosítási (használati) engedély tudomásulvételére irányuló kérelem illetéke 1500 forint; a szolgálati találmány feltalálójának és a szolgálati minta szerzőjének jogszerzése esetén 500 forint.

20. Ha a megfizetés időpontjában a szabadalmi vagy a mintaoltalmi jogosult kizárólag maga a feltaláló, illetőleg a szerző, a szabadalmi bejelentés és utólagos vizsgálati kérelem illetékének, illetőleg a mintaoltalmi bejelentés és meghosszabbítási kérelem illetékének a felét köteles megfizetni.

21. Ha a megfizetés időpontjában a szabadalmi jogosult kizárólag maga a feltaláló, az elsőtől az ötödik évekre szóló szabadalmi fenntartási illetéknek az egyharmadát, a hatodiktól a tizedik évekre szóló fenntartási illetéknek pedig a felét köteles megfizetni.

22. Az Országos Találmányi Hivatal a szabadalmi bejelentés és utólagos vizsgálati kérelem, valamint a mintaoltalmi bejelentés illetéke alól mentességet, az elsőtől az ötödik évekre szóló szabadalmi fenntartási illetékek megfizetésére pedig halasztást engedélyezhet, ha a jogosult - kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán - azokat fedezni nem tudja; halasztás engedélyezése esetén a fenntartási illetékek a hatodik évi fenntartási illetékekkel együtt fizethetők meg.

23. Az Országos Találmányi Hivatal eljárása az iparjogvédelmi ügyekben - az e melléklet IV-VI. címében, valamint e cím 1-19. pontjában foglaltak kivételével - illetékmentes.

24. Az iparjogvédelmi illetékekre - a törvény 5. §-ában és az e cím 20-22. pontjában meghatározott kivétellel - mentességnek és kedvezménynek nincs helye.

25. Ha az iparjogvédelmi eljárásban a beadványon az illetéket nem rótták le, az ügyfelet hiánypótlásra kell felhívni; ennek eredménytelensége esetén a kérelmet el kell utasítani.

XVIII. A külkereskedelemmel kapcsolatos eljárások illetéke

1. A külkereskedelmi áruforgalomban behozatalra kerülő, illetőleg behozott vámáruval kapcsolatban egyedi vám-, kamat- és vámkezelési díjmentesség, kedvezmény, elengedés, mérséklés vagy visszatérítés iránt indított alap- vagy jogorvoslati eljárásban

25 000 forintot meg nem haladó összegű vám-, kamat-, vámkezelési díj esetében	1 000 forint,
25 001-50 000 forint összegű vám-, kamat-, vámkezelési díj esetében	1 500 forint,
50 001-100 000 forint összegű vám-, kamat-, vámkezelési díj esetében	2 000 forint,
100 001-200 000 forint összegű vám-, kamat-, vámkezelési díj esetében	4 000 forint,
200 001-500 000 forint összegű vám-, kamat-, vámkezelési díj esetében	6 000 forint,
500 000 forintot meghaladó összegű vám-, kamat-, vámkezelési díj esetében	10 000 forint

illetéket kell fizetni. Ha a vám-, kamat-, vámkezelési díj összegének a megállapítása még nem történt meg, ezeket valószínűsíteni kell.

2. A külkereskedelmi forgalomban áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok (a továbbiakban együtt: áru) behozatalának engedélyezését kezdeményező eljárás illetéke (a továbbiakban: import illeték) az áru vételárának a külföldi fizetőeszközben kifejezett s az áruforgalomra érvényes szabályok szerint forint összegben számított 1%-a, de legalább 1000 forint. Ugyanennyi illetéket kell fizetni a fellebbezésért is.

3. Az e törvény szerint teljes személyes illetékmentességben részesülő szerv megbízása alapján indított a 2. pontban említett eljárás illetékmentes. Az illetékmentességet a mentesség jogcímének megjelölésével és a megbízási szerződéssel kell igazolni.

4. Az import illeték tekintetében egyebekben a törvénynek a megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az illetéket az „APEH: Importengedély-illeték bevételi számla, Budapest” elnevezésű számlára kell befizetni és az ezt igazoló okmányt a kérelemhez kell csatolni.

5. Egyes nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák (a továbbiakban együtt: termék) exportjának engedélyezésével kapcsolatos eljárás illetéke (a továbbiakban: exportilleték) a termék forintösszegben számított teljes árának 1%-a, de legalább 1000 forint. A jogorvoslati eljárásért ugyanennyi illetéket kell fizetni.

6. Az exportilleték tekintetében egyebekben a törvénynek a megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az illetéket az „APEH: Exportengedély-illeték bevételi számla, Budapest” elnevezésű számlára kell befizetni és az ezt igazoló okmányt az exportengedély kérelemhez kell csatolni.

7. Az e törvény szerint teljes személyes illetékmentességben részesülő szerv megbízásából kezdeményezett eljárás mentes az 5. pontban meghatározott exportilleték alól. Az illetékmentességet a mentesség jogcímének megjelölésével és a megbízási szerződéssel kell igazolni.

8. A külkereskedelmi áruforgalomban behozott vámáru után statisztikai illetéket kell fizetni.

9. A 8. pontban említett illeték mértéke a vámérték (a vámáru vámkiszabás alapjául szolgáló értéke) forintösszegének 3%-a, de legalább 300 forint.

Az illeték összegét a vám kiszabásával egyidejűleg a vámhatóság állapítja meg és szedi be. A fellebbezésért a statisztikai illetékekkel azonos összegű illetéket kell fizetni.

10. Külföldi cég közvetlen kereskedelmi képviselő, valamint információs és szerviziroda létesítésének bejegyzésére, illetve egyéb üzleti tevékenység céljából képviselő, iroda létrehozására irányuló eljárás illetéke 20 000 forint.

TARTALOMJEGYZÉK

1990. évi XCIII. törvény	1
az illetékekről	1
ELSŐ RÉSZ	1
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	1
I. fejezet	1
AZ ILLETÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG	1
Illeték- és díjfizetési kötelezettség	1
A törvény területi és személyi hatálya	1
Az illetékkötelezettség keletkezése	1
Illetékmentesség	2
MÁSODIK RÉSZ	3
A VAGYONSZERZÉSI ILLETÉKEK	3
II. fejezet	3
AZ ÖRÖKLÉSI ÉS AZ AJÁNDÉKOZÁSI ILLETÉK	3
Az öröklési illeték tárgya	3
Lemondás az öröklésről, az örökség visszautasítása	3
Rendelkezés a megnyílt örökségről, hagyatéki osztályos egyezség	3
Az ajándékozási illeték tárgya	4
Az öröklési és az ajándékozási illeték mértéke	4
Az öröklési és az ajándékozási illeték alapja	5
A haszonélvezet, a használat öröklésének és ajándékozásának illetéke	5
Öröklési és ajándékozási illetékmentesség, kedvezmény	6
III. fejezet	7
A VISSZTERHES VAGYONÁTRUHÁZÁSI ILLETÉK	7
Az illeték tárgya	7
Az illeték általános mértéke	8
Haszonélvezet, használat esetén a visszterhes vagyonátruházási illeték alapja	8
Lakástulajdon és a hozzá kapcsolódó jogok visszterhes vagyonátruházási illetékének mértéke	8
Gépjármű és pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illetékének mértéke	9
Illeték közös tulajdon megszüntetése esetén	9
Illetékmentességek, illetékkedvezmények	10
IV. fejezet	11
A VAGYONSZERZÉSI ILLETÉK FIZETÉSÉRE KÖTELEZETTEK	11
HARMADIK RÉSZ	11

AZ ELJÁRÁSI ILLETÉKEK ÉS AZ IGAZGATÁSI, BÍRÓSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	11
V. fejezet	11
AZ ÁLLAMIGAZGATÁSI ELJÁRÁSI ILLETÉKEK	11
Az illeték tárgya	11
Az illeték mértéke	11
Az eljárás illeték alapja	12
Az illeték fizetésére kötelezettek	12
A jogorvoslati eljárás illetékének visszatérítése	12
Illetékmentesség	13
Az államigazgatási eljárás illeték fizetésének módja	14
VI. fejezet	15
A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSI ILLETÉKEK	15
Az illetékek tárgya	15
A polgári peres és nemperes eljárások illetékének általános mértéke	15
Az illeték alapja	16
Egyes polgári eljárások tételes illetéke	16
A hagyatéki eljárás illetéke	17
A közjegyzői eljárás illetéke	17
A cégbírósági eljárás illetéke	18
A jogorvoslatok illetéke a polgári eljárásban	18
A választottbírósági eljárás illetéke	19
A büntetőeljárás illetéke	19
A polgári jogi igény érvényesítésének illetéke	19
A büntetőeljárással kapcsolatos egyes kérelmek illetéke	20
Az illeték fizetésére kötelezettek	20
Illetékmentesség	20
Mérsékelt illeték	21
Illetékfeljegyzési jog	21
A költségmentesség szabályainak alkalmazása	22
A bírósági eljárás illeték fizetésének módja	22
VII. Fejezet	23
AZ IGAZGATÁSI ÉS BÍRÓSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	23
NEGYEDIK RÉSZ	23
AZ ILLETÉK MEGÁLLAPÍTÁSA ÉS FIZETÉSE	23
VIII. fejezet	23
AZ ILLETÉK ALAPJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA	23
Az illeték alapjául szolgáló érték	23
Az illeték alapjául szolgáló érték bejelentése és megállapítása	24

A vagyoni értékű jogok értékének megállapítása	24
IX. fejezet	25
AZ ILLETÉK MEGFIZETÉSE	25
Az illetékfizetés módja	25
Az illetékbélyeg értéktelenítése	26
Gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése	26
Az illeték fizetése kiszabás alapján	26
Fizetési meghagyás	26
Az illeték törlése és visszatérítése	27
Mulasztási bírság	28
Ellenőrzés	28
Lelet készítése	28
Elévülés	28
Késedelmi pótlék	28
Az illeték biztosítása, behajtása, fizetési kedvezmények	29
X. Fejezet	29
EGYES ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK	29
A hagyaték (vagyonátszállás) bejelentése a közjegyző által	29
A hagyaték bejelentése az örökös által	29
Az ajándék és a visszterhes vagyonszerzés bejelentése	30
A bélyeges úrlap és illetékbélyeg kicserélése, értékének visszatérítése	30
Illetékesség az illeték kiszabására	31
ÖTÖDIK RÉSZ	31
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	31
XI. Fejezet	31
HATÁLYBALÉPTETŐ, MÓDOSÍTÓ ÉS ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK	31
Hatálybaléptető és átmeneti rendelkezések	31
Felhatalmazás	33
Adó- és értékbizonyítvány	33
Értelmező rendelkezések	33
Melléklet a törvény 29. § (4) bekezdéséhez az egyes államigazgatási eljárások külön illetékéről	34